

7.Utilizarea rulmenților

Lagăre fixe și lagăre mobile

Transmiterea sarcinilor radiale, respectiv axiale, în cadrul lăgăruirilor cu rulmenți, se poate face prin intermediul lăgărelor fixe (conducătoare) și lăgărelor mobile (libere).

Lagărele fixe se utilizează, în general, pentru arbori de lungimi medii sau mari care, în timpul funcționării, pot atinge temperaturi ridicate și au rolul de a sprijini subansamblul în direcție radială și de a-l conduce axial, în ambele sensuri.

Lagărele mobile sprijină subansamblul numai în direcție radială, permițând deplasarea axială în raport cu carcasa, evitând, astfel, încărcări axiale, suplimentare.

Deplasarea axială poate avea loc fie în alezajul locașului (carcasei), fie în interiorul rulmentului.

În cazul sprijinirii arborelui pe mai multe lagăre, numai un singur lagăr va fi fix, acesta fiind lagărul cu încărcarea radială cea mai mică.

În cazul arborilor scurți se pot utiliza două lagăre mobile, cu deplasare limitată, fiecare dintre ele preluând sarcina axială într-un singur sens, având, astfel, o conducere reciprocă.

În fig. 7.1 sunt date câteva din cele mai reprezentative soluții de utilizare a lăgărelor fixe și mobile, după cum urmează:

- lagărul fix este un rulment radial cu bile pe un rând, iar lagărul mobil, un rulment cu role cilindrice cu ambele inele fixate cu ajustaj cu strângere pe arbore și în carcasă,
- ambele lagăre se sprijină pe doi rulmenți radiali oscilanți cu role butoi pe două rânduri, din care, lagărul fix este montat cu ajustaj cu strângere atât pe arbore, cât și în carcasă, iar lagărul mobil are inelul exterior montat cu ajustaj alunecător în carcasă, permițând, astfel, deplasarea axială în ambele sensuri,
- lagărul fix este format din doi rulmenți radial-axiali cu role conice, montați împerecheați, iar lagărul mobil este format dintr-un rulment radial cu role cilindrice de tipul NU, montat în alezajul carcasei cu ajustaj cu strângere,
- lagărul fix este format dintr-un rulment radial cu role cilindrice de tipul NUP, iar lagărul mobil este format dintr-un rulment radial cu role cilindrice de tipul NU,

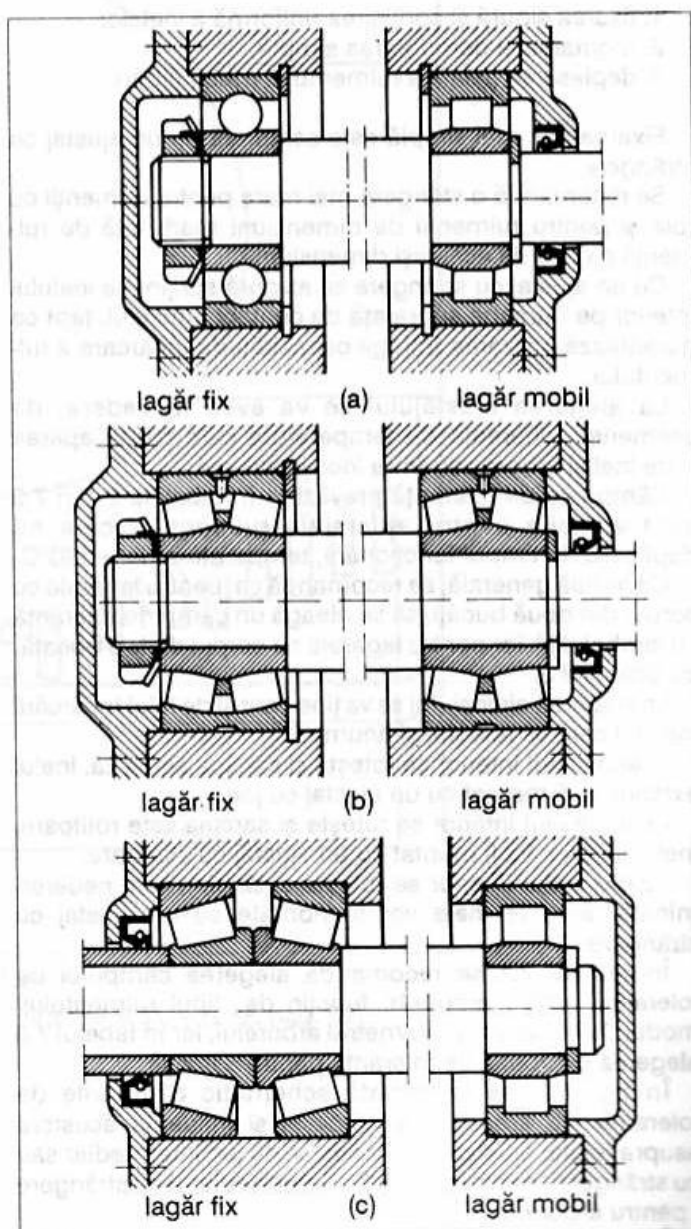

Fig. 7.1

e) lagărul fix este format dintr-un rulment radial cu role cilindrice de tipul NU, care preia sarcinile radiale, și dintr-un rulment cu bile cu contact în patru puncte de tipul QJ (descărcat la exterior), iar lagărul mobil este format dintr-un rulment radial cu role cilindrice de tipul NU,

f) lagărul fix este format dintr-un rulment radial cu ace de tipul NA, care preia sarcinile radiale, și dintr-un rulment radial cu bile pe un rând (descărcat la exterior) care preia sarcinile axiale în ambele sensuri, iar lagărul mobil este format dintr-un rulment radial cu ace de tipul NA,

g) lăgăruirea în cazul arborilor scurți se poate face și cu doi rulmenți cu role conice, montați în X, care pot fi considerați lagăr cu conducere reciprocă.

Recomandări pentru alegerea ajustajelor rulmenților

Alegerea ajustajelor rulmenților este determinată de trei criterii principale:

1. fixarea sigură și sprijinirea uniformă a inelelor,
2. montarea și demontarea simplă,
3. deplasarea axială a rulmentului mobil (liber).

Fixarea cea mai simplă este asigurată de un ajustaj cu strângere.

Se recomandă o strângere mai mare pentru rulmenții cu role și pentru rulmenții de dimensiuni mari, față de rulmenții cu bile de aceleași dimensiuni.

Cu un ajustaj cu strângere se asigură sprijinirea inelului interior pe întreaga suprafață de contact a fusului, fapt ce garantează utilizarea întregii capacități de încărcare a rulmentului.

La alegerea ajustajului se va avea în vedere, de asemenea, diferența de temperatură care poate apărea între inel și arbore sau între inel și carcasă.

Câmpurile de toleranță prevăzute în tabelele 7.1 și 7.3 sunt valabile pentru ajustajele rulmenților care nu depășesc, în timpul funcționării, temperatura de $+120^{\circ}\text{C}$.

Ca regulă generală, se recomandă ca, pentru lăgărele cu corpul din două bucăți, să se aleagă un câmp de toleranță cu simbolul H, iar pentru lăgărele cu corpul dintr-o bucată, cu simbolul J.

La alegerea ajustajului se va ține cont și de felul încărcării inelului care se rotește, și anume:

- când inelul interior se rotește și sarcina este fixă, inelul exterior va fi montat cu un ajustaj cu joc,
- când inelul interior se rotește și sarcina este rotitoare, inelul exterior va fi montat cu un ajustaj cu strângere,
- când inelul interior se rotește și sarcina este nedeterminată, ambele inele vor fi montate cu un ajustaj cu strângere.

În tabelul 7.1 se recomandă alegerea câmpului de toleranță pentru arbore, în funcție de: tipul rulmentului, modul de încărcare și diametrul arborelui, iar în tabelul 7.3 alegerea câmpului de toleranță pentru carcasă.

În fig. 7.2. se reprezintă schematic câmpurile de toleranță ale arborelui și carcasei și influența acestora asupra felului ajustajului, respectiv, cu joc intermediar sau cu strângere, pentru carcasă, și intermediar și cu strângere, pentru arbore.

În tabelele 7.2 și 7.4 sunt date abaterile pentru diametrul

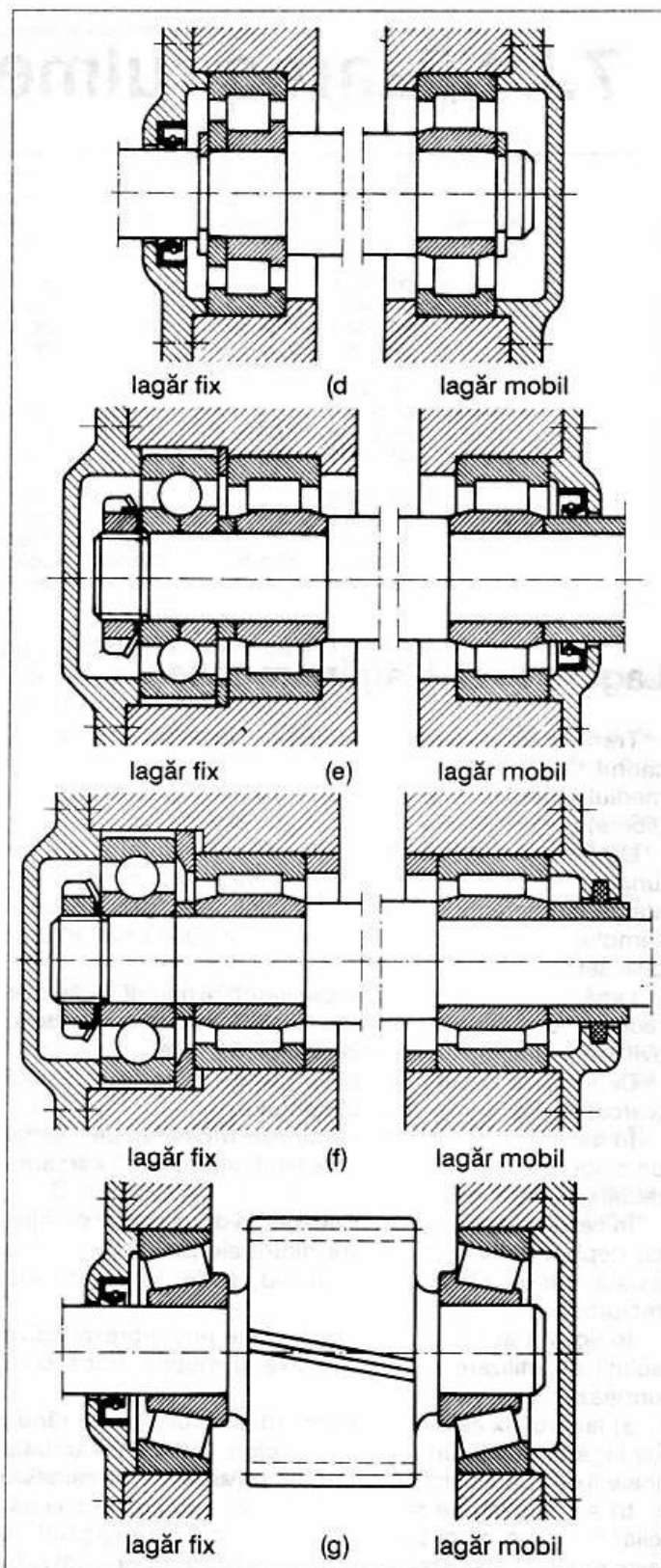

Fig. 7.1 (continuare)

arborelui (7.2) și pentru alezajul carcasei (7.4), cu următoarele precizări:

- limita superioară și inferioară,
- valorile minime și maxime, teoretice, ale strângerii (+) sau ale jocului (-), în ajustaj,
- valorile minime și maxime ale strângerii sau ale jocului probabil ale ajustajului (limite între care se încadrează 99% din ajustaje).

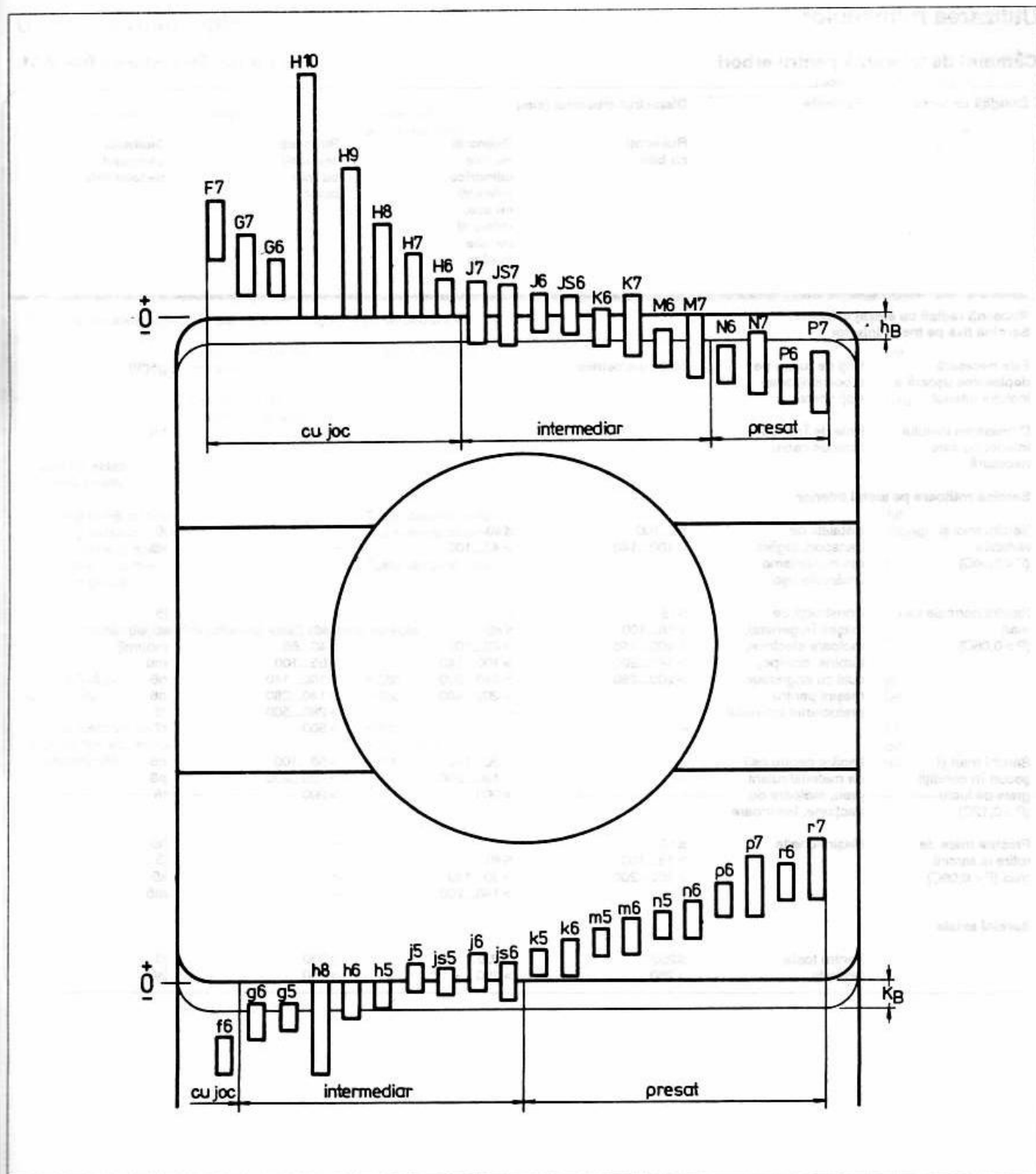

Fig.7.2

Toleranțele diametrului interior d_{mp} și ale diametrului exterior D_{mp} sunt valabile pentru toți rulmenții cu dimensiuni în mm, cu excepția rulmenților cu role conice cu $d \leq 30$ mm și $D \leq 150$ mm, precum și a rulmenților axiali cu $D \leq 150$ mm (vezi tabelele 5.15 și 5.16, pag. 46 și

tabelele 5.31. și 5.32, pag. 52).

Utilizarea rulmenților

Câmpuri de toleranță pentru arbori

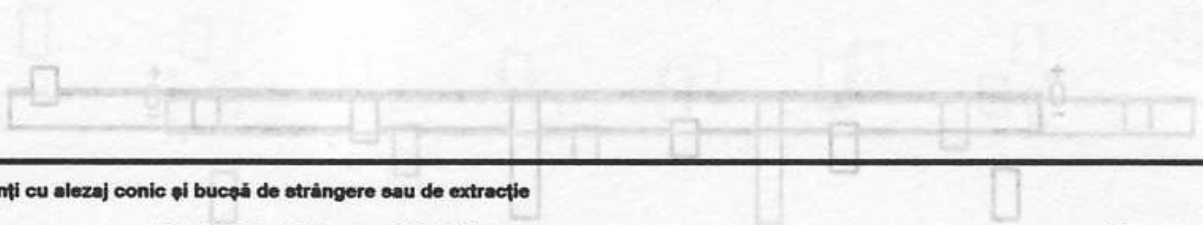
Tabelul 7.1

Condiții de lucru	Exemple	Diametrul arborelui (mm)			Simbolul câmpului de toleranță
		Rulmenți cu bile	Rulmenți cu role cilindrice, rulmenți cu ace, rulmenți cu role conice	Rulmenți oscilanți cu role butoi	
Rulmenți radiali cu alezaj cilindric					
Sarcină fixă pe inelul interior					
Este necesară deplasarea ușoară a inelului interior	Roți de rulare pe arbori staționari (roți libere)	Toate diametrele			g6(f6)
Deplasarea inelului interior nu este necesară	Role de întindere Role de cablu				h6
Sarcină rotitoare pe inelul interior					
Sarcini mici și variabile (P < 0,06C)	Instalații de transport, lagăre din mecanisme încărcate ușor	18...100 > 100...140	≤ 40 > 40...100	- -	j6 k6
Sarcini normale sau mari (P > 0,06C)	Construcții de mașini în general, motoare electrice, turbine, pompe, cutii cu angrenaje, mașini pentru prelucrarea lemnului	≤ 18 > 18...100 > 100...140 > 140...200 > 200...280 - - -	- ≤ 40 > 40...100 > 100...140 > 140...200 > 200...400 - -	- ≤ 40 > 40...65 > 65...100 > 100...140 > 140...280 > 280...500 > 500	j5 k5(k6) m5(m6) m6 n6 p6 r6 r7
Sarcini mari și șocuri în condiții grele de lucru (P > 0,12C)	Lagăre pentru osii de material rulant greu, motoare de tracțiune, laminoare	- - -	> 50...140 > 140...200 > 200	> 50...100 > 100...200 > 200	n6 p6 r6
Precizie mare de rotire la sarcini mici (P < 0,06C)	Mașini-unelte	≤ 18 > 18...100 > 100...200 -	- ≤ 40 > 40...140 > 140...200	- - - -	h5 j5 k5 m5
Sarcini axiale					
	Pentru toate lagărele	≤ 250 > 250	≤ 250 > 250	< 250 > 250	j6 js6

Utilizarea rulmenților

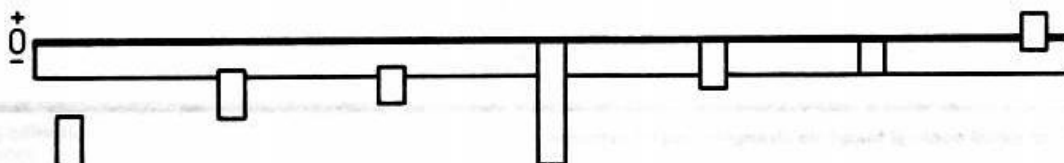
Câmpuri de toleranță pentru arbori

Tabelul 7.1 (continuare)

Condiții de lucru	Exemple	Diametrul arborelui (mm)	Simbolul câmpului de toleranță
Rulmenți cu alezaj conic și bucaș de strângere sau de extracție			
	Fusul osiei pentru material rulant	Toate diametrele	h9
	Construcții de mașini în general		h10
Rulmenți axiali			
Sarcină axială			
Rulmenți axiali cu bile		Toate dimensiunile	h6
Rulmenți axiali cu role cilindrice și ace		Toate dimensiunile	h6(h8)
Colivii axiale cu role cilindrice și ace		Toate dimensiunile	h8
Sarcină combinată pentru rulmenți axiali oscilanți cu role			
Sarcină fixă pe șaiba de fus		≤250 >250	j6 js6
Sarcină rotitoare pe șaiba de fus sau sarcină nedeterminată		≤200 >200...400 >400	k6 m6 n8

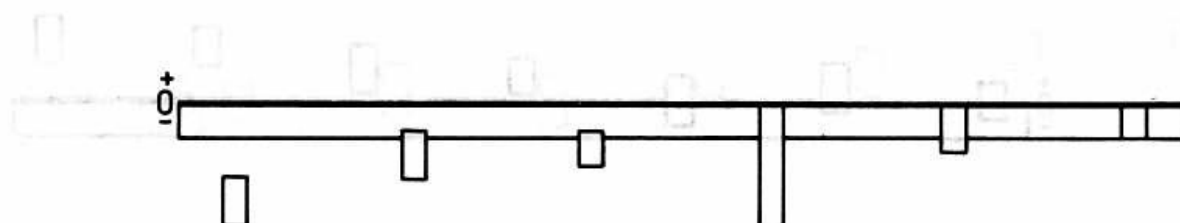
Utilizarea rulmenților

Ajustaje pe arbore

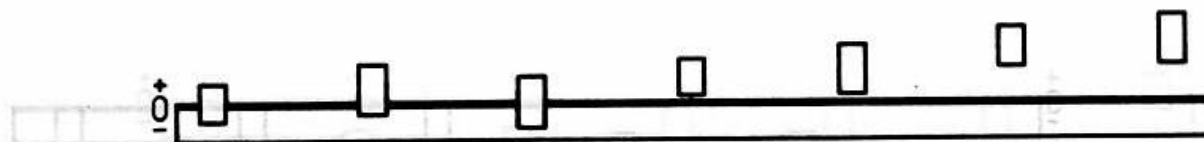
Tabelul 7.2

Arbore		Rulment		Abaterile diametrului arborelui, ajustajele rezultate																					
Diametrul		Toleranța		diametrului		alezajului		Δdmp		Toleranțe		f6		g6		g5		h8		h6		h5		j5	
d	nominal	peste	până la	inf.	sup.	a)	b)	c)	Abateri (diametrul arborelui) Strângerea/jocul teoretic Strângerea/jocul probabil																
mm	μm																								
1	3	-8	0			a) -6 b) +2 c) 0	-12 -12 -10	-2 +6 +4	-8 -8 -6	-2 +6 +5	-6 -6 -5	0 +8 +6	-14 -14 -12	0 +8 +6	-6 -6 -4	0 +8 +7	-4 -4 -3	+2 +10 +9	-2 -2 -1						
3	6	-8	0			-10 -2 -4	-18 -18 -16	-4 +4 +2	-12 -12 -10	-4 +4 +3	-9 -9 -8	0 +8 +5	-18 -18 -15	0 +8 +6	-8 -8 -6	0 +8 +7	-5 -5 -4	+3 +11 +10	-2 -2 -1						
6	10	-8	0			-13 -5 -7	-22 -22 -20	-5 +3 +1	-14 -14 -12	-5 +3 +1	-11 -11 -9	0 +8 +5	-22 -22 -19	0 +8 +6	-9 -9 -7	0 +8 +6	-6 -6 -4	+4 +12 +10	-2 -2 0						
10	18	-8	0			-16 -8 -10	-27 -27 -25	-6 +2 0	-17 -17 -15	-6 +2 0	-14 -14 -12	0 +8 +5	-27 -27 -24	0 +8 +6	-11 -11 -9	0 +8 +6	-8 -8 -6	+5 +13 +11	-3 -3 -1						
18	30	-10	0			-20 -10 -13	-33 -33 -30	-7 +3 0	-20 -20 -17	-7 +3 +1	-16 -16 -14	0 +10 +6	-33 -33 -29	0 +10 +7	-13 -13 -10	0 +10 +8	-9 -9 -7	+5 +15 +13	-4 -4 -2						
30	50	-12	0			-25 -13 -17	-41 -41 -37	-9 +3 -1	-25 -25 -21	-9 +3 0	-20 -20 -17	0 +12 +7	-39 -39 -34	0 +12 +8	-16 -16 -12	0 +12 +9	-11 -11 -8	+6 +18 +15	-5 -5 -2						
50	80	-15	0			-30 -15 -19	-49 -49 -45	-10 +5 +1	-29 -29 -25	-10 +5 +1	-23 -23 -19	0 +15 +9	-46 -46 -40	0 +15 +11	-19 -19 -15	0 +15 +11	-13 -13 -9	+6 +21 +17	-7 -7 -3						
80	120	-20	0			-36 -16 -22	-58 -58 -52	-12 +8 +2	-34 -34 -28	-12 +8 +3	-27 -27 -22	0 +20 +12	-54 -54 -46	0 +20 +14	-22 -22 -16	0 +20 +15	-15 -15 -10	+6 +26 +21	-9 -9 -4						
120	180	-25	0			-43 -18 -25	-68 -68 -61	-14 +11 +4	-39 -39 -32	-14 +11 +5	-32 -32 -26	0 +25 +15	-63 -63 -53	0 +25 +18	-25 -25 -18	0 +25 +19	-18 -18 -12	+7 +32 +26	-11 -11 -5						
180	250	-30	0			-50 -20 -28	-79 -79 -71	-15 +15 +7	-44 -44 -36	-15 +15 +9	-35 -35 -29	0 +30 +18	-72 -72 -60	0 +30 +22	-29 -29 -21	0 +30 +24	-20 -20 -14	+7 +37 +31	-13 -13 -7						
250	315	-35	0			-56 -21 -30	-88 -88 -79	-17 +18 +9	-49 -49 -40	-17 +18 +10	-40 -40 -32	0 +35 +22	-81 -81 -68	0 +35 +26	-32 -32 -23	0 +35 +27	-23 -23 -15	+7 +42 +34	-16 -16 -8						
315	400	-40	0			-62 -22 -33	-98 -98 -87	-18 +22 +11	-54 -54 -43	-18 +22 +14	-43 -43 -35	0 +40 +25	-89 -89 -74	0 +40 +29	-36 -36 -25	0 +40 +32	-25 -25 -17	+7 +47 +39	-18 -18 -10						
400	500	-45	0			-68 -23 -35	-108 -108 -96	-20 +25 +13	-60 -60 -48	-20 +25 +16	-47 -47 -38	0 +45 +28	-97 -97 -80	0 +45 +33	-40 -40 -28	0 +45 +36	-27 -27 -18	+7 +52 +43	-20 -20 -11						

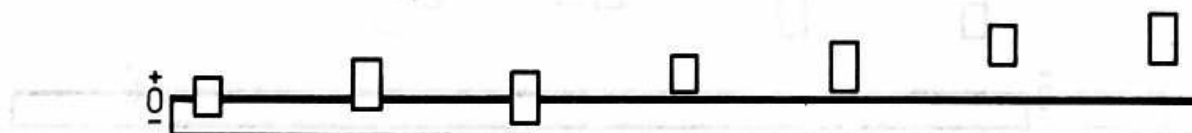
Tabelul 7.2 (continuare)

Arbore Diametrul		Rulment Toleranța diametrului alezajului Δd_{mp}		Abaterile diametrului arborelui,ajustajele rezultate Toleranțe													
d				f6	g6	g5	h8	h6	h5								
nominal				a) Abateri (diametrul arborelui)													
peste până la inf.		sup.		b) Strângerea/jocul teoretic													
				c) Strângerea/jocul probabil													
mm		μm															
500	630	-50	0	a) -76	-120	-22	-66	-22	-50	0	-110	0	-44	0	-28		
				b) -26	-120	+28	-66	+28	-50	+50	-110	+50	-44	+50	-28		
				c) -39	-107	+15	-53	+18	-40	+31	-91	+37	-31	+40	-18		
630	800	-75	0	-80	-130	-24	-74	-24	-56	0	-125	0	-50	0	-32		
				-5	-130	+51	-74	+51	-56	+75	-125	+75	-50	+75	-32		
				-22	-113	+34	-57	+39	-44	+48	-98	+58	-33	+63	-20		
800	1 000	-100	0	-86	-142	-26	-82	-26	-62	0	-140	0	-56	0	-36		
				+14	-142	+74	-82	+74	-62	+100	-140	+100	-56	+100	-36		
				-6	-122	+54	-62	+60	-48	+67	-107	+80	-36	+86	-22		
1 000	1 250	-125	0	-98	-164	-28	-94	-28	-70	0	-165	0	-66	0	-42		
				+27	-164	+97	-94	+97	-70	+125	-165	+125	-66	+125	-42		
				+3	-140	+73	-70	+80	-53	+84	-124	+101	-42	+108	-25		
1 250	1 600	-160	0	-110	-188	-30	-108	-30	-80	0	-195	0	-78	0	-50		
				+50	-188	+130	-108	+130	-80	+160	-195	+160	-78	+160	-50		
				+20	-158	+100	-78	+109	-59	+109	-144	+130	-48	+139	-29		
1 600	2 000	-200	0	-120	-212	-32	-124	-32	-92	0	-230	0	-92	0	-60		
				+80	-212	+168	-124	+168	-92	+200	-230	+200	-92	+200	-60		
				+45	-177	+133	-89	+143	-67	+138	-168	+165	-57	+175	-35		

Tabelul 7.2 (continuare)

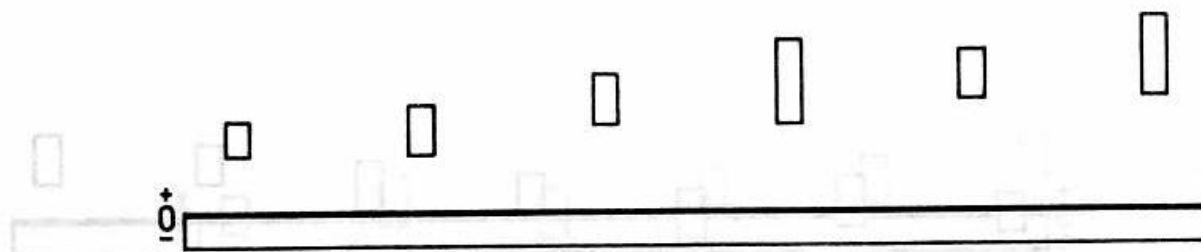
Arbore Diametrul		Rulment Toleranța diametrului alezajului Δdmp		Abaterile diametrului arborelui, ajustaje rezultate Toleranțe													
d				js5	j6	js6	k5	k6	m5	m6							
nominal				a) Abateri (diametrul arborelui)													
peste până la	inf.	sup.		b) Strângerea/jocul teoretic													
				c) Strângerea/jocul probabil													
mm			μm														
1	3	-8	0	a) +2 b) +10 c) +9	-2 -2 -1	+4 +12 +10	-2 -2 0	+3 +11 +9	-3 -3 -1	+4 +12 +11	0 0 +1	+6 +14 +12	0 0 +2	+6 +14 +13	+2 +2 +3	+8 +16 +14	+2 +2 +4
3	6	-8	0	+2,5 +10,5 +9	-2,5 -2,5 -1	+6 +14 +12	-2 -2 0	+4 +12 +10	-4 -4 -2	+6 +14 +13	+1 +1 +2	+9 +17 +15	+1 +1 +3	+9 +17 +16	+4 +4 +5	+12 +20 +18	+4 +4 +6
6	10	-8	0	+3 +11 +9	-3 -3 -1	+7 +15 +13	-2 -2 0	+4,5 +12,5 +11	-4,5 -4,5 -3	+7 +15 +13	+1 +1 +3	+10 +18 +16	+1 +1 +3	+12 +20 +18	+6 +6 +8	+15 +23 +21	+6 +6 +8
10	18	-8	0	+4 +12 +10	-4 -4 -2	+8 +16 +14	-3 -3 -1	+5,5 +13,5 +11	-5,5 -5,5 -3	+9 +17 +15	+1 +1 +3	+12 +20 +18	+1 +1 +3	+15 +23 +21	+7 +7 +9	+18 +26 +24	+7 +7 +9
18	30	-10	0	+4,5 +14,5 +12	-4,5 -4,5 -2	+9 +19 +16	-4 -4 -1	+6,5 +16,5 +14	-6,5 -6,5 -4	+11 +21 +19	+2 +2 +4	+15 +25 +22	+2 +2 +5	+17 +27 +25	+8 +8 +10	+21 +31 +28	+8 +8 +11
30	50	-12	0	+5,5 +17,5 +15	-5,5 -5,5 -3	+11 +23 +19	-5 -5 -1	+8 +20 +16	-8 -8 -4	+13 +25 +22	+2 +2 +5	+18 +30 +26	+2 +2 +6	+20 +32 +29	+9 +9 +12	+25 +37 +33	+9 +9 +13
50	80	-15	0	+6,5 +21,5 +18	-6,5 -6,5 -3	+12 +27 +23	-7 -7 -3	+9,5 +24,5 +20	-9,5 -9,5 -5	+15 +30 +26	+2 +2 +6	+21 +36 +32	+2 +2 +6	+24 +39 +35	+11 +11 +15	+30 +45 +41	+11 +11 +15
80	120	-20	0	+7,5 +27,5 +23	-7,5 -7,5 -3	+13 +33 +27	-9 -9 -3	+11 +31 +25	-11 -11 -5	+18 +38 +33	+3 +3 +8	+25 +45 +39	+3 +3 +9	+28 +48 +43	+13 +13 +18	+35 +55 +49	+13 +13 +19
120	180	-25	0	+9 +34 +28	-9 -9 -3	+14 +39 +32	-11 -11 -4	+12,5 +37,5 +31	-12,5 -12,5 -6	+21 +46 +40	+3 +3 +9	+28 +53 +46	+3 +3 +10	+33 +58 +52	+15 +15 +21	+40 +65 +58	+15 +15 +22
180	250	-30	0	+10 +40 +34	-10 -10 -4	+16 +46 +38	-13 -13 -5	+14,5 +44,5 +36	-14,5 -14,5 -6	+24 +54 +48	+4 +4 +10	+33 +63 +55	+4 +4 +12	+37 +67 +61	+17 +17 +23	+46 +76 +68	+17 +17 +25
250	315	-35	0	+11,5 +46,5 +39	-11,5 -11,5 -4	+16 +51 +42	-16 -16 -7	+16 +51 +42	-16 -16 -7	+27 +62 +54	+4 +4 +12	+36 +71 +62	+4 +4 +13	+43 +78 +70	+20 +20 +28	+52 +87 +78	+20 +20 +29
315	400	-40	0	+12,5 +52,5 +44	-12,5 -12,5 -4	+18 +58 +47	-18 -18 -7	+18 +58 +47	-18 -18 -7	+29 +69 +61	+4 +4 +12	+40 +80 +69	+4 +4 +15	+46 +86 +78	+21 +21 +29	+57 +97 +86	+21 +21 +32
400	500	-45	0	+13,5 +58,5 +49	-13,5 -13,5 -4	+20 +65 +53	-20 -20 -8	+20 +65 +53	-20 -20 -8	+32 +77 +68	+5 +5 +14	+45 +90 +78	+5 +5 +17	+50 +95 +86	+23 +23 +32	+63 +108 +96	+23 +23 +35

Tabelul 7.2 (continuare)

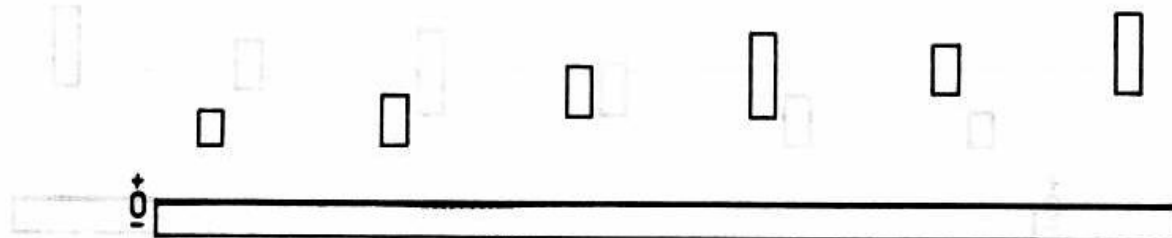
Arbore Diametrul		Rulment Toleranța diametrului alezajului Δdmp		Abaterile diametrului arborelui, ajustaje rezultate Toleranțe													
d				js5	j6	js6		k5	k6		m5		m6				
nominal				a) Abateri (diametrul arborelui) b) Strângerea/jocul teoretic c) Strângerea/jocul probabil													
peste până la	inf.	sup.															
mm			μm														
500	630	-50	0	a) +14	-14	+22	-22	+22	-22	+29	0	+44	0	+55	+26	+70	+26
				b) +64	-14	+72	-22	+72	-22	+78	0	+94	0	+104	+26	+120	+26
				c) +54	-4	+59	-9	+59	-9	+68	+10	+81	+13	+94	+36	+107	+39
630	800	-75	0	+16	-16	+25	-25	+25	-25	+32	0	+50	0	+62	+30	+80	+30
				+91	-16	+100	-25	+100	-25	+107	0	+125	0	+137	+30	+155	+30
				+79	-4	+83	-8	+83	-8	+95	+12	+108	+17	+125	+42	+138	+47
800	1 000	-100	0	+18	-18	+28	-28	+28	-28	+36	0	+56	0	+70	+34	+90	+34
				+118	-18	+128	-28	+128	-28	+136	0	+156	0	+170	+34	+190	+34
				+104	-4	+108	-8	+108	-8	+122	+14	+136	+20	+156	+48	+170	+54
1 000	1 250	-125	0	+21	-21	+33	-33	+33	-33	+42	0	+66	0	+82	+40	+106	+40
				+146	-21	+158	-33	+158	-33	+167	0	+191	0	+207	+40	+231	+40
				+129	-4	+134	-9	+134	-9	+150	+17	+167	+24	+190	+57	+207	+64
1 250	1 600	-160	0	+25	-25	+39	-39	+39	-39	+50	0	+78	0	+98	+48	+126	+48
				+185	-25	+199	-39	+199	-39	+210	0	+238	0	+258	+48	+286	+48
				+164	-4	+169	-9	+169	-9	+189	+21	+208	+30	+237	+69	+256	+78
1 600	2 000	-200	0	+30	-30	+46	-46	+46	-46	+60	0	+92	0	+118	+58	+150	+58
				+230	-30	+246	-46	+246	-46	+260	0	+292	0	+318	+58	+350	+58
				+205	-5	+211	-11	+211	-11	+235	+25	+257	+35	+293	+83	+315	+93

Utilizarea rulmenților Ajustaje pe arbore

Tabelul 7.2 (continuare)

Arbore Diametrul		Rulment Toleranța diametrului alezajului Δdmp		Abaterile diametrului arborelui, ajustajele rezultate Toleranțe											
d				n5	n6	p6	p7	r6	r7						
nominal				a) Abaterile (diametrul arborelui) b) Strângerea/jocul teoretic c) Strângerea/jocul probabil											
peste până la	Inf.	sup.													
mm		μm													
1	3	-8	0	a) +8 b) +16 c) +15	+4 +4 +5	+10 +18 +16	+4 +4 +6	+12 +20 +18	+8 +6 +8	+16 +24 +22	+6 +6 +8	+16 +24 +22	+10 +10 +12	+20 +28 +26	+10 +10 +12
3	6	-8	0	+13 +21 +20	+8 +8 +9	+16 +24 +22	+8 +8 +10	+20 +28 +26	+12 +12 +14	+24 +32 +30	+12 +12 +14	+23 +31 +29	+15 +15 +17	+27 +35 +33	+15 +15 +17
6	10	-8	0	+16 +24 +22	+10 +10 +12	+19 +27 +25	+10 +10 +12	+24 +32 +30	+15 +15 +17	+30 +38 +35	+15 +15 +18	+28 +36 +34	+19 +19 +21	+34 +42 +39	+19 +19 +22
10	18	-8	0	+20 +28 +26	+12 +12 +14	+23 +31 +29	+12 +12 +14	+29 +37 +35	+18 +18 +20	+36 +44 +41	+18 +18 +21	+34 +42 +40	+23 +23 +25	+41 +49 +46	+23 +23 +26
18	30	-10	0	+24 +34 +32	+15 +15 +17	+28 +38 +35	+15 +15 +18	+35 +45 +42	+22 +22 +25	+43 +53 +50	+22 +22 +25	+41 +51 +48	+28 +28 +31	+49 +59 +56	+28 +28 +31
30	50	-12	0	+28 +40 +37	+17 +17 +20	+33 +45 +41	+17 +17 +21	+42 +54 +50	+26 +26 +30	+51 +63 +59	+26 +26 +30	+50 +62 +58	+34 +34 +38	+59 +71 +67	+34 +34 +38
50	65	-15	0	+33 +48 +44	+20 +20 +24	+39 +54 +50	+20 +20 +24	+51 +66 +62	+32 +32 +36	+62 +77 +72	+32 +32 +37	+60 +75 +71	+41 +41 +45	+71 +86 +81	+41 +41 +46
65	80	-15	0	+33 +48 +44	+20 +20 +24	+39 +54 +50	+20 +20 +24	+51 +66 +62	+32 +32 +36	+62 +77 +72	+32 +32 +37	+62 +77 +73	+43 +43 +47	+73 +88 +83	+43 +43 +48
80	100	-20	0	+38 +58 +53	+23 +23 +28	+45 +65 +59	+23 +23 +29	+59 +79 +73	+37 +37 +43	+72 +92 +85	+37 +37 +44	+73 +83 +87	+51 +51 +57	+86 +106 +99	+51 +51 +58
100	120	-20	0	+38 +58 +53	+23 +23 +28	+45 +65 +59	+23 +23 +29	+59 +79 +73	+37 +37 +43	+72 +92 +85	+37 +37 +44	+76 +96 +90	+54 +54 +60	+89 +109 +102	+54 +54 +61
120	140	-25	0	+45 +70 +64	+27 +27 +33	+52 +77 +70	+27 +27 +34	+68 +93 +86	+43 +43 +50	+83 +108 +100	+43 +43 +51	+88 +113 +106	+63 +63 +70	+103 +128 +120	+63 +63 +71
140	160	-25	0	+45 +70 +64	+27 +27 +33	+52 +77 +70	+27 +27 +34	+68 +93 +86	+43 +43 +50	+83 +108 +100	+43 +43 +51	+90 +115 +108	+65 +65 +72	+105 +130 +122	+65 +65 +73
160	180	-25	0	+45 +70 +64	+27 +27 +33	+52 +77 +70	+27 +27 +34	+68 +93 +86	+43 +43 +50	+83 +108 +100	+43 +43 +51	+93 +118 +111	+68 +68 +75	+108 +133 +125	+68 +68 +76

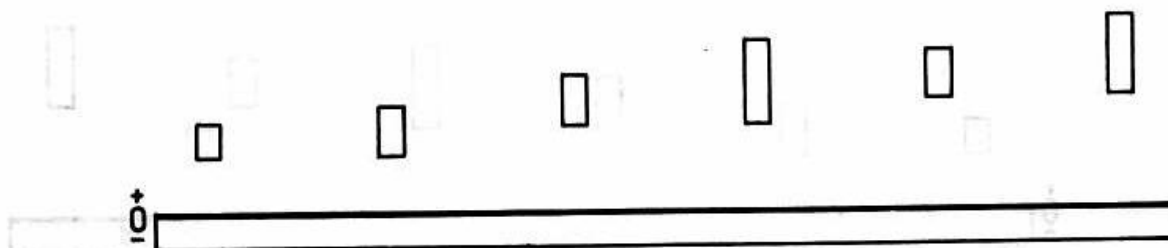

Tabelul 7.2 (continuare)

Arbore		Rulment		Abaterile diametrului arborelui, ajustajele rezultate											
Diametrul		diametrului		Toleranțe											
d		Δdmp		n5	n6	p6	p7	r6	r7						
nominal				a) Abaterile (diametrul arborelui)											
peste până la	inf.	sup.		b) Strângerea/jocul teoretic											
				c) Strângerea/jocul probabil											
mm		μm													
180	200	-30	0	a) +51	+31	+60	+31	+79	+50	+96	+50	+106	+77	+123	+77
				b) +81	+31	+90	+31	+109	+50	+126	+50	+136	+77	+153	+77
				c) +75	+37	+82	+39	+101	+58	+116	+60	+128	+85	+143	+87
200	225	-30	0	+51	+31	+60	+31	+79	+50	+96	+50	+109	+80	+126	+80
				+81	+31	+90	+31	+109	+50	+126	+50	+139	+80	+156	+80
				+75	+37	+82	+39	+101	+58	+116	+60	+131	+88	+146	+90
225	250	-30	0	+51	+31	+60	+31	+79	+50	+96	+50	+113	+84	+130	+84
				+81	+31	+90	+31	+109	+50	+126	+50	+143	+84	+160	+84
				+75	+37	+82	+39	+101	+58	+116	+60	+135	+92	+150	+94
250	280	-35	0	+57	+34	+66	+34	+88	+56	+108	+56	+126	+94	+146	+94
				+92	+34	+101	+34	+123	+56	+143	+56	+161	+94	+181	+94
				+84	+42	+92	+43	+114	+65	+131	+68	+152	+103	+169	+106
280	315	-35	0	+57	+34	+66	+34	+88	+56	+108	+56	+130	+98	+150	+98
				+92	+34	+101	+34	+123	+56	+143	+56	+165	+98	+185	+98
				+84	+42	+92	+43	+114	+65	+131	+68	+156	+107	+173	+110
315	355	-40	0	+62	+37	+73	+37	+98	+62	+119	+62	+144	+108	+165	+108
				+102	+37	+113	+37	+138	+62	+159	+62	+184	+108	+205	+108
				+94	+45	+102	+48	+127	+73	+146	+75	+173	+119	+192	+121
355	400	-40	0	+62	+37	+73	+37	+98	+62	+119	+62	+150	+114	+171	+114
				+102	+37	+113	+37	+138	+62	+159	+62	+190	+114	+211	+114
				+94	+45	+102	+48	+127	+73	+146	+75	+179	+125	+198	+127
400	450	-45	0	+67	+40	+80	+40	+108	+68	+131	+68	+166	+126	+189	+126
				+112	+40	+125	+40	+153	+68	+176	+68	+211	+126	+234	+126
				+103	+49	+113	+52	+141	+80	+161	+83	+199	+138	+219	+141
450	500	-45	0	+67	+40	+80	+40	+108	+68	+131	+68	+172	+132	+195	+132
				+112	+40	+125	+40	+153	+68	+176	+68	+217	+132	+240	+132
				+103	+49	+113	+52	+141	+80	+161	+83	+205	+144	+225	+147
500	560	-50	0	+73	+44	+88	+44	+122	+78	+148	+78	+194	+150	+220	+150
				+122	+44	+138	+44	+172	+78	+198	+78	+244	+150	+270	+150
				+112	+54	+125	+57	+159	+91	+182	+94	+231	+163	+254	+166
560	630	-50	0	+73	+44	+88	+44	+122	+78	+148	+78	+199	+155	+225	+155
				+122	+44	+138	+44	+172	+78	+198	+78	+249	+155	+275	+155
				+112	+54	+125	+57	+159	+91	+182	+94	+236	+168	+259	+171
630	710	-75	0	+82	+50	+100	+50	+138	+88	+168	+88	+225	+175	+255	+175
				+157	+50	+175	+50	+213	+88	+243	+88	+300	+175	+330	+175
				+145	+62	+158	+67	+196	+105	+221	+110	+283	+192	+308	+197
710	800	-75	0	+82	+50	+100	+50	+138	+88	+168	+88	+235	+185	+265	+185
				+157	+50	+175	+50	+213	+88	+243	+88	+310	+185	+340	+185
				+145	+62	+158	+67	+196	+105	+221	+110	+293	+202	+318	+207

Utilizarea rulmenților

Ajustaje pe arbore

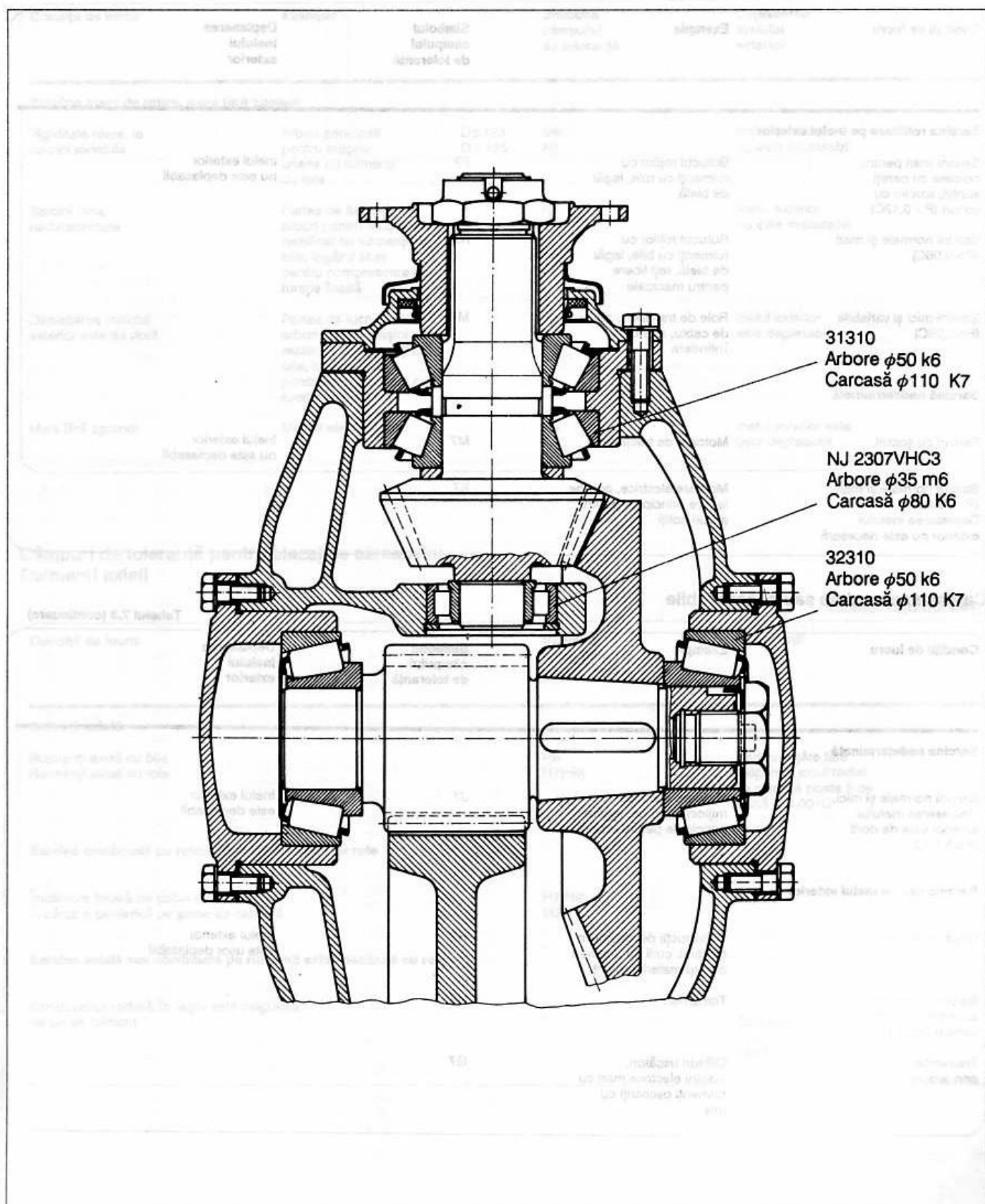

Tabelul 7.2 (continuare)

Arbore		Rulment		Abaterile diametrului arborelui, ajustajele rezultate											
Diametrul		Toleranța		Toleranțe											
d		dmp		n5	n6	p6	p7	r6	r7						
nominal				a) Abaterile (diametrul arborelui)											
peste până la	inf.	sup.		b) Strângerea/jocul teoretic											
				c) Strângerea/jocul probabil											
mm			μm												
800	900	-100	0	a) +92	+56	+112	+56	+156	+100	+190	+100	+266	+210	+300	+210
				b) +192	+56	+212	+56	+256	+100	+290	+100	+366	+210	+400	+210
				c) +178	+70	+192	+76	+236	+120	+263	+127	+346	+230	+373	+237
900	1 000	-100	0	+92	+56	+112	+56	+156	+100	+190	+100	+276	+220	+310	+220
				+192	+56	+212	+56	+256	+100	+290	+100	+376	+220	+410	+220
				+178	+70	+192	+76	+236	+120	+263	+127	+356	+240	+383	+247
1 000	1 120	-125	0	+108	+66	+132	+66	+186	+120	+225	+120	+326	+250	+355	+250
				+233	+66	+257	+66	+311	+120	+350	+120	+441	+250	+480	+250
				+216	+83	+233	+90	+287	+144	+317	+153	+417	+274	+447	+283
1 120	1 250	-125	0	+108	+66	+132	+66	+186	+120	+225	+120	+326	+260	+365	+260
				+233	+66	+257	+66	+311	+120	+350	+120	+451	+260	+490	+260
				+216	+83	+233	+90	+287	+144	+317	+153	+427	+284	+457	+293
1 250	1 400	-160	0	+128	+78	+156	+78	+218	+140	+265	+140	+378	+300	+425	+300
				+288	+78	+316	+78	+378	+140	+425	+140	+538	+300	+585	+300
				+267	+99	+286	+108	+348	+170	+385	+180	+508	+330	+545	+340
1 400	1 600	-160	0	+128	+78	+156	+78	+218	+140	+265	+140	+408	+330	+455	+330
				+288	+78	+316	+78	+378	+140	+425	+140	+568	+330	+615	+330
				+267	+99	+286	+108	+348	+170	+385	+180	+538	+360	+575	+370
1 600	1 800	-200	0	+152	+92	+184	+92	+262	+170	+320	+170	+462	+370	+520	+370
				+352	+92	+384	+92	+462	+170	+520	+170	+662	+370	+720	+370
				+327	+117	+349	+127	+427	+205	+470	+220	+627	+405	+670	+420
1 800	2 000	-200	0	+152	+92	+184	+92	+262	+170	+320	+170	+492	+400	+550	+400
				+352	+92	+384	+92	+462	+170	+520	+170	+692	+400	+750	+400
				+327	+117	+349	+127	+427	+205	+470	+220	+657	+435	+700	+450

Utilizarea rulmenților

Exemple

Utilizarea rulmenților

Câmpuri de toleranță pentru alezajele carcaselor
Rulmenți radiali și radial-axiali

Carcase neseparabile

Tabelul 7.3

Condiții de lucru	Exemple	Simbolul câmpului de toleranță	Deplasarea inelului exterior
Sarcină rotitoare pe inelul exterior			
Sarcini mari pentru carcase cu pereți subțiri, sarcini cu șocuri ($P > 0,12C$)	Butucul roților cu rulmenți cu role, lagăr de bielă	P7	Inelul exterior nu este deplasabil
Sarcini normale și mari ($P > 0,06C$)	Butucul roților cu rulmenți cu bile, lagăr de bielă, roți libere pentru macarale	N7	
Sarcini mici și variabile ($P \leq 0,06C$)	Role de transport, roți de cablu, role de întindere	M7	
Sarcină nedeterminată			
Sarcini cu șocuri	Motoare de tracțiune	M7	Inelul exterior nu este deplasabil
Sarcini normale și mari ($P > 0,06C$). Deplasarea inelului exterior nu este necesară	Motoare electrice, pompe, lagăre principale pentru arbori cotiți	K7	

Carcase separabile sau neseparabile

Tabelul 7.3 (continuare)

Condiții de lucru	Exemple	Simbolul câmpului de toleranță	Deplasarea inelului exterior
Sarcină nedeterminată			
Sarcini normale și mici. Deplasarea inelului exterior este de dorit ($P \leq 0,12C$)	Motoare electrice mijlocii, pompe, lagăre principale pentru arbori cotiți	J7	Inelul exterior este deplasabil
Sarcină fixă pe inelul exterior			
Orice fel de sarcini	Construcții de mașini în general, cutii de unsoare pentru material rulant	H7	Inelul exterior este ușor deplasabil
Sarcini normale și mici la condiții de lucru ușoare ($P \leq 0,12C$)	Transmisii	H8	
Transmiterea căldurii prin arbore	Cilindri uscători, mașini electrice mari cu rulmenți oscilanți cu role	G7	

Carcase neseparabile

Tabelul 7.3 (continuare)

Condiții de lucru	Exemple	Simbolul câmpului de toleranță	Deplasarea inelului exterior
Precizie mare de rotire, mers fără zgomot			
Rigiditate mare, la sarcini variabile	Arbori principali pentru mașini-unelte cu rulmenți cu role	$D \leq 125$ M6 $D > 125$ N6	Inelul exterior nu este deplasabil
Sarcini mici, nedeterminate	Partea de lucru de la arbori pentru mașini de rectificat cu rulmenți cu bile, lagărul liber pentru compresoare cu turație înaltă	K6	Inelul exterior nu este deplasabil
Deplasarea inelului exterior este de dorit	Partea de lucru de la arbori pentru mașini de rectificat cu rulmenți cu bile, lagărul liber pentru compresoare cu turație înaltă	J6	Inelul exterior este deplasabil
Mers fără zgomot	Mașini electrice mici	H6	Inelul exterior este ușor deplasabil

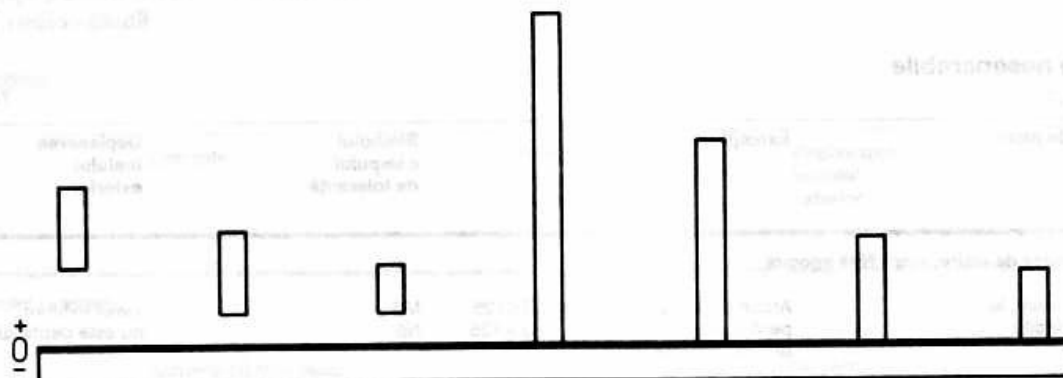
Câmpuri de toleranță pentru alezajele carcaselor Rulmenți axiali

Tabelul 7.3 (continuare)

Condiții de lucru	Simbolul câmpului de toleranță	Observații
Sarcină axială		
Rulmenți axiali cu bile Rulmenți axiali cu role	H8 H7(H9)	Pentru lagăre fără exigențe, jocul radial în carcasă poate fi de până la 0,001D
Sarcină combinată pe rulmenți axiali oscilanți cu role		
Încărcare locală pe șaiba de carcasă Încărcare periferică pe șaiba de carcasă	H7(H9) M7	
Sarcină axială sau combinată pe rulmenți axiali oscilanți cu role		
Conducerea radială în lagăr este asigurată de un alt rulment		Șaiba de carcasă se montează cu joc de până la 0,001D

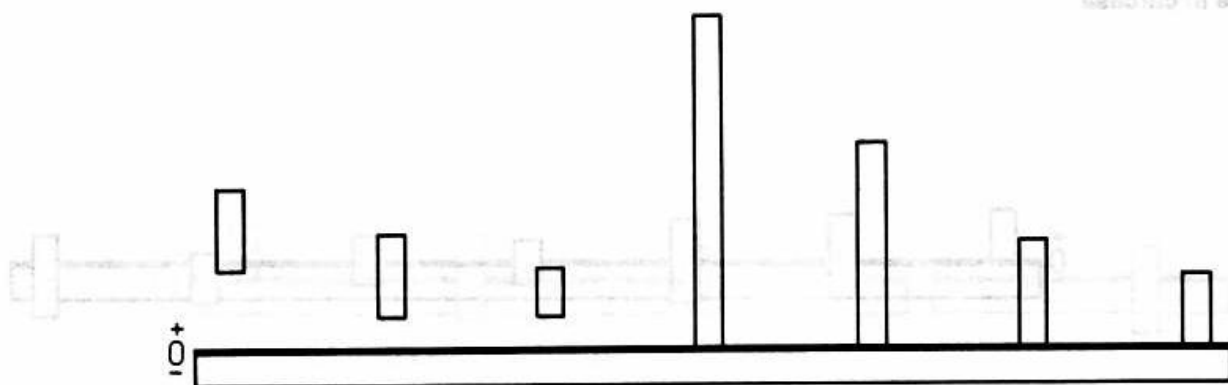
Utilizarea rulmenților

Ajustaje în carcasă

Tabelul 7.4

Carcasa Diametrul alezajului D		Rulment Toleranța diametrului exterior ΔDmp		Abaterile diametrului alezajului carcasei, ajustajele rezultate Toleranțe													
nominal				F7	G7	G6	H10	H9	H8	H7							
peste până la		inf.	sup.	a) Abateri (diametrul alezajului carcasei) b) Strângerea/jocul teoretic c) Strângerea/jocul probabil													
mm			μm														
6	10	0	-8	a) +13 b) -13 c) -16	+28 -36 -33	+5 -5 -8	+20 -28 -25	+5 -5 -7	+14 -22 -20	0 0 -3	+58 -66 -63	0 0 -3	+36 -44 -41	0 0 -3	+22 -30 -27	0 0 -3	+15 -23 -20
10	18	0	-8	+18 -16 -19	+34 -42 -39	+6 -6 -9	+24 -32 -29	+6 -6 -8	+17 -25 -23	0 0 -3	+70 -78 -75	0 0 -3	+43 -51 -48	0 0 -3	+27 -35 -32	0 0 3	+18 -26 -23
18	30	0	-9	+20 -20 -23	+41 -50 -47	+7 -7 -10	+28 -37 -34	+7 -7 -10	+20 -29 -26	0 0 -4	+84 -93 -89	0 0 -4	+52 -61 -57	0 0 -3	+33 -42 -39	0 0 -3	+21 -30 -27
30	50	0	-11	+25 -25 -29	+50 -61 -57	-9 -9 -13	+34 -45 -41	+9 -9 -12	+25 -36 -33	0 0 -5	+100 -111 -106	0 0 -5	+62 -73 -68	0 0 -4	+39 -50 -46	0 0 -4	+25 -36 -32
50	80	0	-13	+30 -30 -35	+60 -73 -68	+10 -10 -15	+40 -53 -48	+10 -10 -14	+29 -42 -38	0 0 -6	+120 -133 -127	0 0 -5	+74 -87 -82	0 0 -5	+48 -59 -54	0 0 -5	+30 -43 -38
80	120	0	-15	+36 -36 -41	+71 -86 -81	+12 -12 -17	+47 -62 -57	+12 -12 -17	+34 -49 -44	0 0 -7	+140 -155 -148	0 0 -6	+87 -102 -96	0 0 -6	+54 -69 -63	0 0 -5	+35 -50 -45
120	150	0	-18	+43 -43 -50	+83 -101 -94	+14 -14 -21	+54 -72 -65	+14 -14 -20	+39 -57 -51	0 0 -8	+160 -178 -170	0 0 -8	+100 -118 -110	0 0 -7	+63 -81 -74	0 0 -7	+40 -58 -51
150	180	0	-25	+43 -43 -51	+83 -108 -100	+14 -14 -22	+54 -79 -71	+14 -14 -21	+39 -64 -57	0 0 -11	+160 -185 -174	0 0 -10	+100 -125 -115	0 0 -10	+63 -88 -78	0 0 -8	+40 -65 -57
180	250	0	-30	+50 -50 -60	+96 -126 -116	+15 -15 -25	+61 -91 -81	+15 -15 -23	+44 -74 -66	0 0 -13	+185 -215 -202	0 0 -13	+115 -145 -132	0 0 -12	+72 -102 -90	0 0 -10	+46 -76 -66
250	315	0	-35	+56 -56 -68	+108 -143 -131	-17 -17 -29	+69 -104 -92	+17 -17 -26	+49 -84 -75	0 0 -16	+210 -245 -229	0 0 -15	+130 -165 -150	0 0 -13	+81 -116 -103	0 0 -12	+52 -87 -75
315	400	0	-40	+62 -62 -75	+119 -159 -146	+18 -18 -31	+75 -115 -102	+18 -18 -29	+54 -94 -83	0 0 -18	+230 -270 -252	0 0 -17	+140 -180 -163	0 0 -15	+89 -129 -114	0 0 -13	+57 -97 -84
400	500	0	-45	+68 -68 -83	+131 -176 -161	+20 -20 -35	+83 -128 -113	+20 -20 -32	+60 -105 -93	0 0 -20	+250 -295 -275	0 0 -19	+155 -200 -181	0 0 -17	+97 -142 -125	0 0 -15	+63 -108 -93
500	630	0	-50	+76 -76 -92	+146 -196 -180	+22 -22 -38	+92 -142 -126	+22 -22 -35	+66 -116 -103	0 0 -22	+280 -330 -308	0 0 -21	+175 -225 -204	0 0 -19	+110 -160 -141	0 0 -16	+70 -120 -104

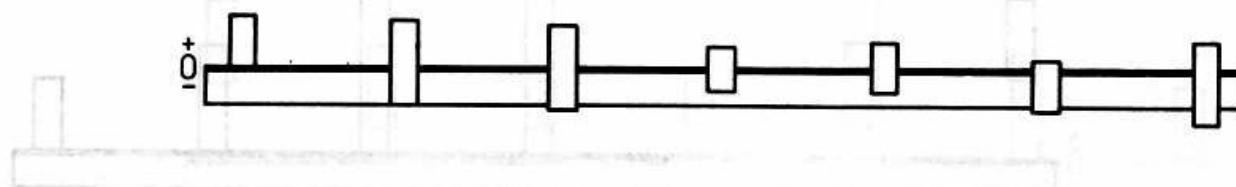

Tabelul 7.4 (continuare)

Carcasa Diametrul alezajului D		Rulment Toleranța diametrului alezajului ΔDmp		Abaterile diametrului alezajului carcasei, ajustajele rezultate Toleranțe													
nominal				F7	G7	G6	H10	H9	H8	H7							
peste până la		inf.	sup.	a) Abateri (diametrul alezajului carcasei) b) Strângerea/jocul teoretic c) Strângerea/jocul probabil													
mm		μm															
630	800	0	-75	a) +80 b) -80 c) -102	+160 -235 -213	+24 -24 -46	+104 -179 -157	+24 -24 -41	+74 -149 -132	0 0 -33	+320 -395 -362	0 0 -30	+200 -275 -245	0 0 -27	+125 -200 -173	0 0 -22	+80 -155 -133
800	1 000	0	-100	+86 -86 -113	+176 -276 -249	+26 -26 -53	+116 -216 -189	+26 -26 -46	+82 -182 -162	0 0 -43	+360 -460 -417	0 0 -39	+230 -330 -291	0 0 -33	+140 -240 -207	0 0 -27	+90 -190 -163
1 000	1 250	0	-125	+98 -98 -131	+203 -328 -295	+28 -28 -61	+133 -258 -225	+28 -28 -52	+94 -219 -195	0 0 -53	+420 -545 -492	0 0 -48	+260 -385 -337	0 0 -41	+165 -290 -249	0 0 -33	+105 -230 -197
1 250	1 600	0	-160	+110 -110 -150	+235 -395 -355	+30 -30 -70	+155 -315 -275	+30 -30 -60	+108 -268 -238	0 0 -67	+500 -660 -593	0 0 -60	+310 -470 -410	0 0 -51	+195 -355 -304	0 0 -40	+125 -285 -245
1 600	2 000	0	-200	+120 -120 -170	+270 -470 -420	+32 -32 -82	+182 -382 -332	+32 -32 -67	+124 -324 -289	0 0 -83	+600 -800 -717	0 0 -74	+370 -570 -496	0 0 -62	+230 -430 -368	0 0 -50	+150 -350 -300
2 000	2 500	0	-250	+130 -130 -189	+305 -555 -496	+34 -34 -93	+209 -459 -400	+34 -34 -77	+144 -394 -351	0 0 -103	+700 -950 -847	0 0 -91	+440 -690 -599	0 0 -77	+280 -530 -453	0 0 -59	+175 -425 -366

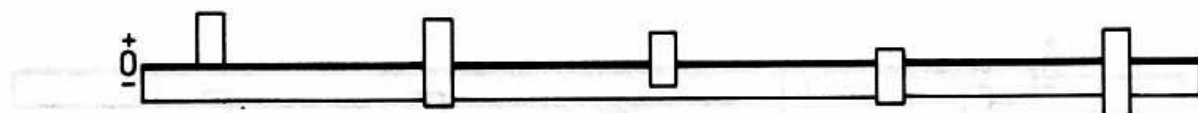
Utilizarea rulmenților

Ajustaje în carcasă

Tabelul 7.4 (continuare)

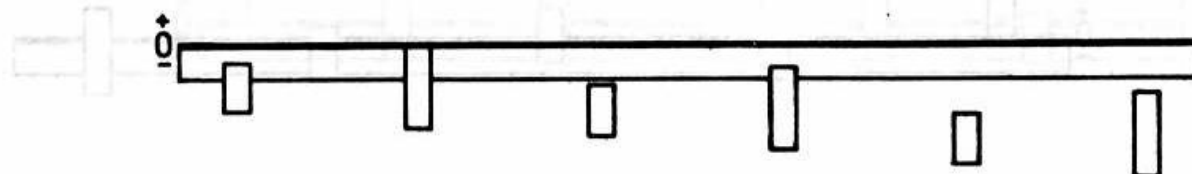
Carcasa Diametrul alezajului D		Rulment Toleranța diametrului exterior ΔDmp		Abaterile diametrului alezajului carcasei, ajustajele rezultate Toleranțe													
				H6	J7	JS7	J6	JS6	K6	K7							
nominal				a) Abateri (diametrul alezajului carcasei)													
peste până la		inf.	sup.	b) Strângerea/jocul teoretic													
				c) Strângerea/jocul probabil													
mm	μm																
6	10	0	-8	a) 0 b) 0 c) -2	+9 -17 -15	-7 +7 +4	+8 -16 -13	-7.5 +7.5 +5	+7.5 -15.5 -13	-4 +4 +2	+5 -13 -11	-4.5 +4.5 +3	+4.5 -12.5 -11	-7 +7 +5	+2 -10 -8	-10 +10 +7	+5 -13 -10
10	18	0	-8	0 0 -2	+11 -19 -17	-8 +8 +5	+10 -18 -15	-9 +9 +6	+9 -17 -14	-5 +5 +3	+6 -14 -12	-5.5 +5.5 +3	+5.5 -13.5 -11	-9 +9 +7	+2 -10 -8	-12 +12 +9	+6 -14 -11
18	30	0	-9	0 0 -3	+13 -22 -19	-9 +9 +6	+12 -21 -18	-10.5 +10.5 +7	+10.5 -19.5 -16	-5 +5 +2	+8 -17 -14	-6.5 +6.5 +4	+6.5 -15.5 -13	-11 +11 +8	+2 -11 -8	-15 +15 +12	+6 -15 -12
30	50	0	-11	0 0 -3	+16 -27 -24	-11 +11 +7	+14 -25 -21	-12.5 +12.5 +9	+12.5 -23.5 -20	-6 +6 +3	+10 -21 -18	-8 +8 +5	+8 -19 -16	-13 +13 +10	+3 -14 -11	-18 +18 +14	+7 -18 -14
50	80	0	-13	0 0 -4	+19 -32 -28	-12 +12 +7	+18 -31 -26	-15 +15 +10	+15 -28 -23	-6 +6 +2	+13 -26 -22	-9.5 +9.5 +6	+9.5 -22.5 -19	-15 +15 +11	+4 -17 -13	-21 +21 +16	+9 -22 -17
80	120	0	-15	0 0 -5	+22 -37 -32	-13 +13 +8	+22 -37 -32	-17.5 +17.5 +12	+17.5 -32.5 -27	-6 +6 +1	+16 -31 -26	-11 +11 +6	+11 -26 -21	-18 +18 +13	+4 -19 -14	-25 +25 +20	+10 -25 -20
120	150	0	-18	0 0 -6	+25 -43 -37	-14 +14 +7	+26 -44 -37	-20 +20 +13	+20 -38 -31	-7 +7 +1	+18 -36 -30	-12.5 +12.5 +7	+12.5 -30.5 -25	-21 +21 +15	+4 -22 -16	-28 +28 +21	+12 -30 -23
150	180	0	-25	0 0 -7	+25 -50 -43	-14 +14 +6	+26 -51 -43	-20 +20 +12	+20 -45 -37	-7 +7 0	+18 -43 -36	-12.5 +12.5 +6	+12.5 -37.5 -31	-21 +21 +14	+4 -29 -22	-28 +28 +20	+12 -37 -29
180	250	0	-30	0 0 -8	+29 -59 -51	-16 +16 +6	+30 -60 -50	-23 +23 +13	+23 -53 -43	-7 +7 -1	+22 -52 -44	-14.5 +14.5 +6	+14.5 -44.5 -36	-24 +24 +16	+5 -35 -27	-33 +33 +23	+13 -43 -33
250	315	0	-35	0 0 -9	+32 -67 -58	-16 +16 +4	+36 -71 -59	-26 +26 +14	+26 -61 -49	-7 +7 -2	+25 -60 -51	-16 +16 +7	+16 +51 -42	-27 +27 +18	+5 -40 -31	-36 +36 +24	+16 -51 -39
315	400	0	-40	0 0 -11	+36 -76 -65	-18 +18 +5	+39 -79 -66	-28.5 +28.5 +15	+28.5 -68.5 -55	-7 +7 -4	+29 -69 -58	-18 +18 +7	+18 -58 -47	-29 +29 +18	+7 -47 -36	-40 +40 +27	+17 -57 -44
400	500	0	-45	0 0 -12	+40 -85 -73	-20 +20 +5	+43 -88 -73	-31.5 +31.5 +17	+31.5 -76.5 -62	-7 +7 -5	+33 -78 -66	-20 +20 +8	+20 -65 -53	-32 +32 +20	+8 -53 -41	-45 +45 +30	+18 -63 -48
500	630	0	-50	0 0 -13	+44 -94 -81	- - -	- - -	-35 +35 +19	+35 -85 -69	- - -	- - -	-22 +22 +9	+22 -72 -59	-44 +44 +31	0 -50 -37	-70 +70 +54	0 -50 -34

Tabelul 7.4 (continuare)

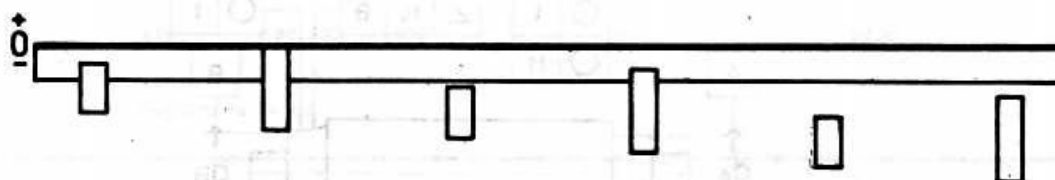
Carcasa Diametrul alezajului D nominal		Rulment Toleranța diametrului exterior ΔDmp		Abaterile diametrului alezajului carcasei,ajustajele rezultate Toleranțe									
				H6		JS7		JS6		K6		K7	
peste până la		sup.	inf.	a) Abateri (diametrul alezajului carcasei) b) Strângerea/ocul teoretic c) Strângerea/ocul probabil									
mm		μm											
630	900	0	-75	a) 0 b) 0 c) -17	+50 -125 -108	-40 +40 +18	+40 -115 -93	-25 +25 +8	+25 -100 -83	-50 +50 +33	0 -75 -58	-80 +80 +58	0 -75 -53
800	1 000	0	-100	0 0 -20	+56 -156 -136	-45 +45 +18	+45 -145 -118	-28 +28 +8	+28 -128 -108	-56 +56 +36	0 -100 -80	-90 +90 +63	0 -100 -73
1 000	1 250	0	-125	0 0 -24	+66 -191 -167	-52 +52 +20	+52 -177 -145	-33 +33 +9	+33 -158 -134	-66 +66 +42	0 -125 -101	-105 +105 +72	0 -125 -92
1 250	1 600	0	-160	0 0 -30	+78 -238 -208	-62 +62 +22	+62 -222 -182	-39 +39 +9	+39 -199 -169	-78 +78 +48	0 -160 -130	-125 +125 +85	0 -160 -120
1 600	2 000	0	-200	0 0 -35	+92 -292 -257	-75 +75 +25	+75 -275 -225	-46 +46 +11	+46 -246 -211	-92 +92 +57	0 -200 -165	-150 +150 +100	0 -200 -150
2 000	2 500	0	-250	0 0 -43	+110 -360 -317	-87 +87 +28	+87 -337 -278	-55 +55 +12	+55 -305 -262	-110 +110 +67	0 -250 -207	-175 +175 +116	0 -250 -191

Utilizarea rulmenților Ajustaje în carcasă

Tabelul 7.4 (continuare)

Carcasa		Rulment		Abaterile diametrului alezajului carcasei, ajustajele rezultate											
Diametrul alezajului D		Toleranța diametrului exterior ΔDmp		Toleranțe											
				M6		M7		N6		N7		P6		P7	
nominal				a) Abateri (diametrul alezajului carcasei)											
peste până la sup. inf.				b) Strângerea/jocul teoretic											
				c) Strângerea/jocul probabil											
mm		μm													
6	10	0	-8	a) -12	-3	-15	0	-16	-7	-19	-4	-21	-12	-24	-9
				b) +12	-5	+15	-8	+16	-1	+19	-4	+21	+4	+24	+1
				c) +10	-3	+12	-5	+14	+1	+16	-1	+19	+6	+21	+4
10	18	0	-8	-15	-4	-18	0	-20	-9	-23	-5	-26	-15	-29	-11
				+15	-4	+18	-8	+20	+1	+23	-3	+26	+7	+29	+3
				+13	-2	+15	-5	+18	+3	+20	0	+24	+9	+26	+6
18	30	0	-9	-17	-4	-21	0	-24	-11	-28	-7	-31	-18	-35	-14
				+17	-5	+21	-9	+24	+2	+28	-2	+31	+9	+35	+5
				+14	-2	+18	-6	+21	+5	+25	+1	+28	+12	+32	+8
30	50	0	-11	-20	-4	-25	0	-28	-12	-33	-8	-37	-21	-42	-17
				+20	-7	+25	-11	+28	+1	+33	-3	+37	+10	+42	+6
				+17	-4	+21	-7	+25	+4	+29	+1	+34	+13	+38	+10
50	80	0	-13	-24	-5	-30	0	-33	-14	-39	-9	-45	-26	-51	-21
				+24	-8	+30	-13	+33	+1	+39	-4	+45	+13	+51	+8
				+20	-4	+25	-8	+29	+5	+34	+1	+41	+17	+46	+13
80	120	0	-15	-28	-6	-35	0	-38	-16	-45	-10	-52	-30	-59	-24
				+28	-9	+35	-15	+38	+1	+45	-5	+52	+15	+59	+9
				+23	-4	+30	-10	+33	+6	+40	0	+47	+20	+54	+14
120	150	0	-18	-33	-8	-40	0	-45	-20	-52	-12	-61	-36	-68	-28
				+33	-10	+40	-18	+45	+2	+52	-6	+61	+18	+68	+10
				+27	-4	+33	-11	+39	+8	+45	+1	+55	+24	+61	+17
150	180	0	-25	-33	-8	-40	0	-45	-20	-52	-12	-61	-36	-68	-28
				+33	-17	+40	-25	+45	-5	+52	-13	+61	+11	+68	+3
				+26	-10	+32	-17	+38	+2	+44	-5	+54	+18	+60	+11
180	250	0	-30	-37	-8	-46	0	-51	-22	-60	-14	-70	-41	-79	-33
				+37	-22	+46	-30	+51	-8	+60	-16	+70	+11	+79	+3
				+29	-14	+36	-20	+43	0	+50	-6	+62	+19	+69	+13
250	315	0	-35	-41	-9	-52	0	-57	-25	-66	-14	-79	-47	-88	-36
				+41	-26	+52	-35	+57	-10	+66	-21	+79	+12	+88	+1
				+32	-17	+40	-23	+48	-1	+54	-9	+70	+21	+76	+13
315	400	0	-40	-46	-10	-57	0	-62	-26	-73	-16	-87	-51	-98	-41
				+46	-30	+57	-40	+62	-14	+73	-24	+87	+11	+98	+1
				+35	-19	+44	-27	+51	-3	+60	-11	+76	+22	+85	+14
400	500	0	-45	-50	-10	-63	0	-67	-27	-80	-17	-95	-55	-108	-45
				+50	-35	+63	-45	+67	-18	+80	-28	+95	+10	+108	0
				+38	-23	+48	-30	+55	-6	+65	-13	+83	+22	+93	+15
500	630	0	-50	-70	-26	-96	-26	-88	-44	-114	-44	-122	-78	-148	-78
				+70	-24	+96	-24	+88	-6	+114	-6	+122	+28	+148	+28
				+57	-11	+80	-8	+75	+7	+98	+10	+109	+41	+132	+44

Tabelul 7.4 (continuare)

Carcasa Diametrul alezajului D		Rulment Toleranța diametrului exterior ΔDmp		Abaterile diametrului alezajului carcasei, ajustajele rezultate Toleranțe											
nominal				M6		M7		N6		N7		P6		P7	
peste până la		sup.	inf.	a) Abateri (diametrul alezajului carcasei) b) Strângerea/ocul teoretic c) Strângerea/ocul probabil											
mm			μm												
630	800	0	-75	a) -80 b) +80 c) +63	-30 -45 -28	-110 +110 +88	-30 -45 -23	-100 +100 +83	-50 -25 -8	-130 +130 +108	-50 -25 -3	-138 +138 +121	-88 +13 +30	-168 +168 +146	-88 +13 +35
800	1 000	0	-100	-90 +90 +70	-34 -66 -46	-124 +124 +97	-34 -66 -39	-112 +112 +92	-56 -44 -24	-146 +146 +119	-56 -44 -17	-156 +156 +136	-100 0 +20	-190 +190 +163	-100 0 +27
1 000	1 250	0	-125	-106 +106 +82	-40 -85 -61	-145 +145 +112	-40 -85 -52	-132 +132 +108	-66 -59 -35	-171 +171 +138	-66 -59 -26	-188 +188 +162	-120 -5 +19	-225 +225 +192	-120 -5 +28
1 250	1 600	0	-160	-126 +126 +96	-48 -112 -82	-173 +173 +133	-48 -112 -72	-156 +156 +126	-78 -82 -52	-203 +203 +163	-78 -82 -42	-218 +218 +188	-140 -20 +10	-265 +265 +225	-140 -20 +20
1 600	2 000	0	-200	-150 +150 +115	-58 -142 -107	-208 +208 +158	-58 -142 -92	-184 +184 +149	-92 -108 -73	-242 +242 +192	-92 -108 -58	-262 +262 +227	-170 -30 +5	-320 +320 +270	-170 -30 +20
2 000	2 500	0	-250	-178 +178 +135	-68 -182 -139	-243 +243 +184	-68 -182 -123	-220 +220 +177	-110 -140 -97	-285 +285 +226	-110 -140 -81	-305 +305 +262	-195 -55 -12	-370 +370 +311	-195 -55 +4

Abateri de formă și poziție

În figura 7.3 și tabelul 7.5 sunt date abaterile de formă și poziție ale arborelui, respectiv, ale carcasei în care se montează rulmenții:

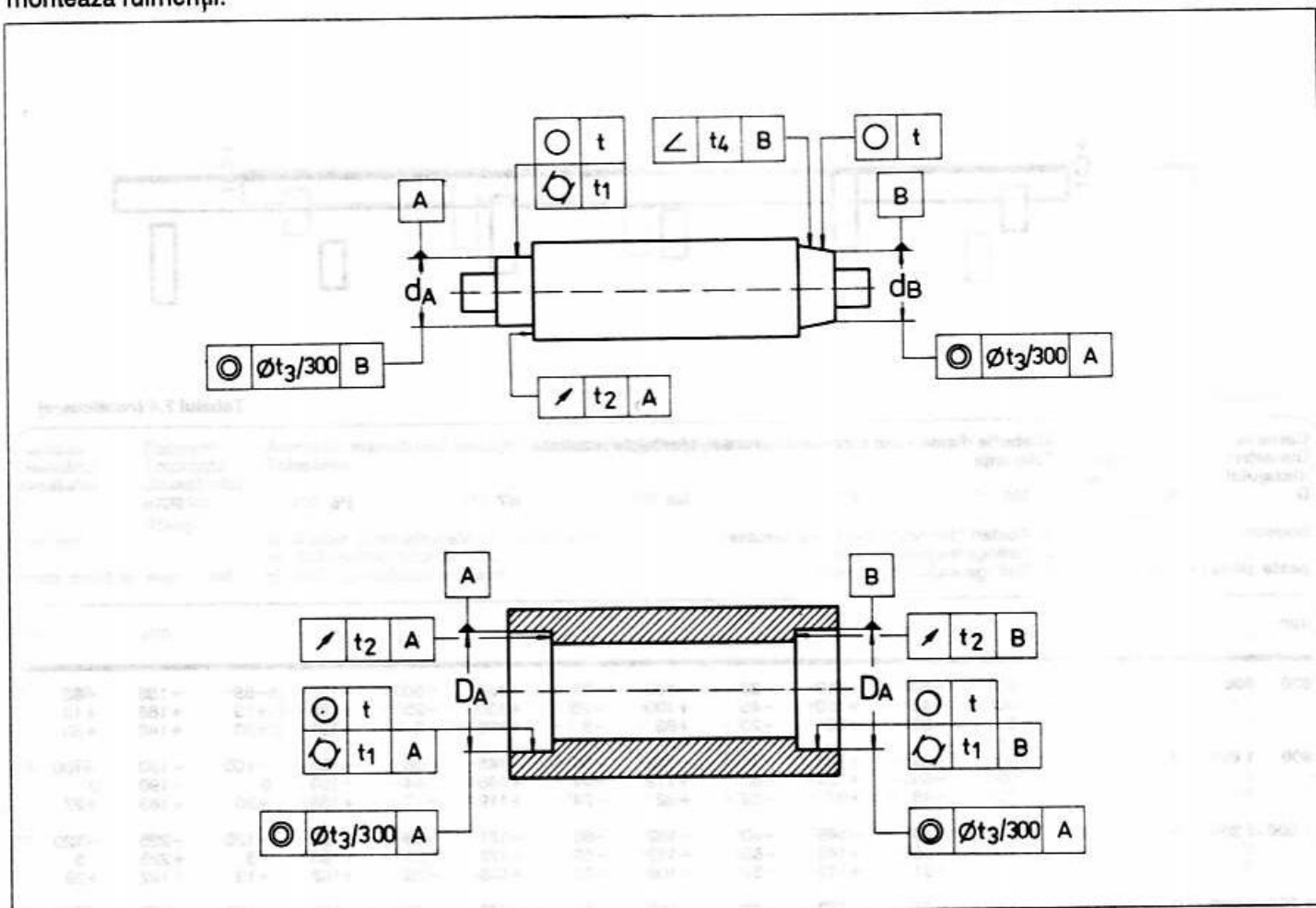

Fig.7.3.

Toleranțe de bază pentru abateri de formă și poziție

Tabelul 7.5.

Denumirea toleranței	Ajustaj	Simbolul abaterii	Abateri admise în funcție de clasele de toleranță			P4(SP)	P2(UP)	
			P0 P6X	P6	P5			
Toleranța la dimensiune	arbore carcasă	-	-	IT6(IT5) IT7(IT6)	IT5 IT6	IT4 IT5	IT4 IT4	IT3 IT4
Toleranța la circularitate și cilindricitate	arbore carcasă		t, t1	$\frac{IT4}{2} \left(\frac{IT3}{2} \right)$ $\frac{IT5}{2} \left(\frac{IT4}{2} \right)$	$\frac{IT3}{2} \left(\frac{IT2}{2} \right)$ $\frac{IT4}{2} \left(\frac{IT2}{2} \right)$	$\frac{IT2}{2}$ $\frac{IT3}{2}$	$\frac{IT1}{2}$ $\frac{IT2}{2}$	$\frac{IT0}{2}$ $\frac{IT1}{2}$
Toleranța la bătaie frontală	arbore carcasă		t2	IT4(IT3) IT5(IT4)	IT3(IT2) IT4(IT3)	IT2 IT3	IT1 IT2	IT0 IT1
Toleranța la concentricitate	arbore carcasă		t3	IT5 IT6	IT4 IT5	IT4 IT5	IT3 IT4	IT3 IT3
Toleranța la înclinație	arbore		t4	$\frac{IT7}{2}$	$\frac{IT6}{2}$	$\frac{IT4}{2}$	$\frac{IT3}{2}$	$\frac{IT2}{2}$

Toleranțele pentru abaterile de formă și poziție ale arborilor pe care se montează rulmenții cu bușe de strângere sau de extracție se încadrează în clasele de toleranță IT5/2, pentru abateri cu toleranță la diametru h9,

și IT7/2, pentru arbori cu toleranță h10.

Rugozitatea suprafețelor de montaj ale arborelui și carcasei este dată în tabelul 7.6.

Rugozitatea suprafețelor de montaj ale arborelui și carcasei

Tabelul 7.6

Rulmenți Clasa de toleranță	Arbore			Carcasa		
	Diametrul d, mm			Diametrul D, mm		
	≤80	>80..500	>500	≤80	>80..500	>500
	Rugozitatea Ra, μm					
P0, P6X și P6	0,8 (N6)	1,6 (N7)	3,2 (N8)	0,8 (N6)	1,6 (N7)	3,2 (N8)
P5, SP și P4	0,4 (N5)	0,8 (N6)	1,6 (N7)	0,8 (N6)	1,6 (N7)	1,6 (N7)
P2 și UP	0,2 (N4)	0,4 (N5)	0,8 (N6)	0,4 (N5)	0,8 (N6)	0,8 (N6)

Rugozitatea arborilor pe care se montează rulmenții cu bușe de strângere sau de extracție va fi maxim $R_a = 1,6 \mu m$.

În tabelul 7.7 sunt date valorile toleranțelor fundamentale -ISO- (clase de calitate IT0.....IT12).

Toleranța de bază ISO (IT)

Dimensiunea nominală în mm

Tabelul 7.7

peste pină la	1 3	3 6	6 10	10 18	18 30	30 50	50 80	80 120	120 180	180 250	250 315	315 400	400 500	500 630	630 800	800 1 000	1 000 1 250	1 250 1 600	1 600 2 000	2 000 2 500	2 500 3 150
Toleranțe în microni (0,001 mm)																					
IT0	0,5	0,6	0,6	0,8	1	1	1,2	1,5	2	3	4	5	6								
IT1	0,8	1	1	1,2	1,5	1,5	2	2,5	3,5	4,5	6	7	8								
IT2	1,2	1,5	1,5	2	2,5	2,5	3	4	5	7	8	9	10								
IT3	2	2,5	2,5	3	4	4	5	6	8	10	12	13	15								
IT4	3	4	4	5	6	7	8	10	12	14	16	18	20								
IT5	4	5	6	8	9	11	13	15	18	20	23	25	27	29	32	36	42	50	60	70	86
IT6	6	8	9	11	13	16	19	22	25	29	32	36	40	44	50	56	66	78	92	110	135
IT7	10	12	15	18	21	25	30	35	40	46	52	57	63	70	80	90	105	125	150	175	210
IT8	14	18	22	27	33	39	46	54	63	72	81	89	97	110	125	140	165	195	230	280	330
IT9	25	30	36	43	52	62	74	87	100	115	130	140	155	175	200	230	260	310	370	440	540
IT10	40	48	58	70	84	100	120	140	160	185	210	230	250	280	320	360	420	500	600	700	860
IT11	60	75	90	110	130	160	190	220	250	290	320	360	400	440	500	560	660	780	920	1 100	1 350
IT12	100	120	150	180	210	250	300	350	400	460	520	570	630	700	800	900	1 050	1 250	1 500	1 750	2 100

Fixarea axială a rulmenților

Fixarea axială a rulmenților este necesară pentru asigurarea unei ghidări corespunzătoare a lagărului în subansamblul aflat în funcțiune.

Un ajustaj cu strângere este insuficient pentru asigurarea fixării axiale a rulmenților.

În general, la lagărele conducătoare se impune fixarea axială a ambelor inele. În fig. 7.4. sunt prezentate soluțiile mai importante de fixare axială a rulmenților pe arbore și în carcasă.

Fixarea se poate realiza cu ajutorul unei piulițe și șaibe de siguranță (a), a unei șaibe plate fixate cu șurub la capătul arborelui (b), pentru rulmenții cu sarcini axiale mici cu ajutorul unor inele de siguranță montate în canalele arborelui, respectiv, ale carcasei (c).

Rulmenții în varianta constructivă NR, prevăzuți cu canal și inel de oprire la inelul exterior, pot fi ușor fixați cu ajutorul inelului de siguranță (d).

Rulmenții cu role conice se pot fixa cu sprijinirea inelului interior pe umărul arborelui, iar inelul exterior, cu un inel filetat la exterior și o siguranță fixată în șurub (e).

Rulmenții cu alezaj conic pot fi montați și fixați axial cu ajutorul bușelor de strângere sau de extracție (f,g,h). Capacitatea de încărcare axială a rulmenților montați cu bușe de strângere sau de extracție este dată de frecarea dintre arbore și bușe (g).

Pentru fixarea rulmenților radial-axiali care necesită și o reglare axială a arborelui, se pot utiliza pachete de șaibe de reglare (i) sau un inel distanțier (j) între inelele exterioare, a cărui lățime se determină, experimental, în timpul montajului.

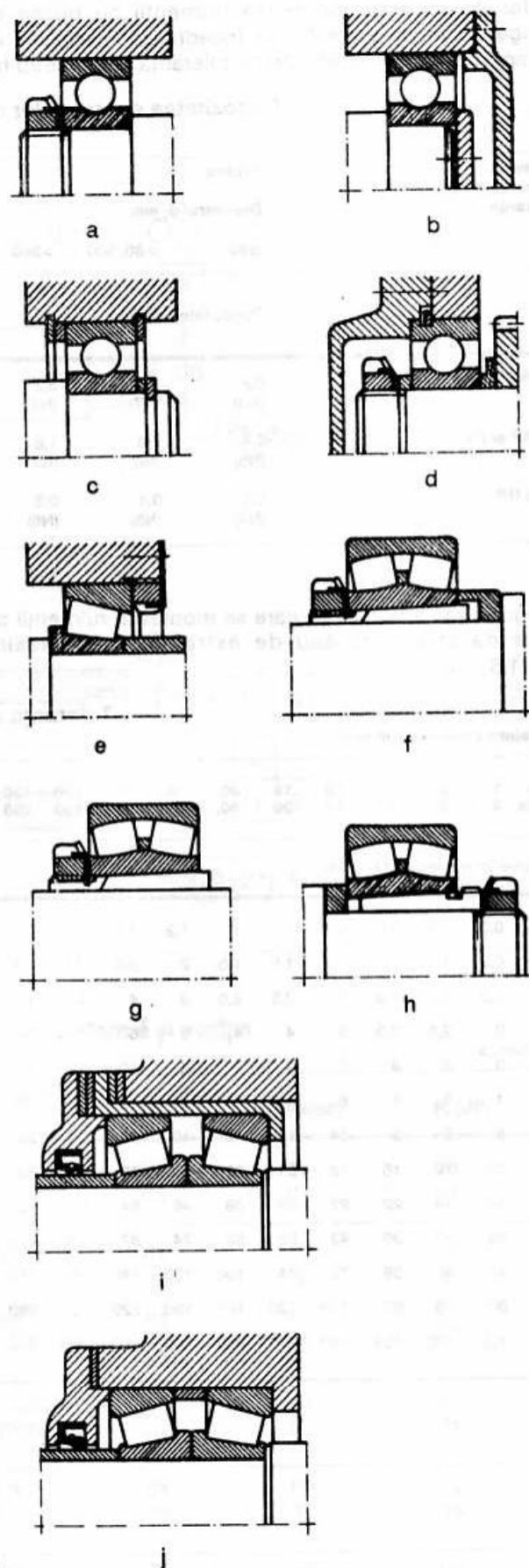

Fig. 7.4

Etanșarea lagărelor cu rulmenți

Sistemele de etanșare se întâlnesc la majoritatea lagărelor cu rulmenți și au rolul de a asigura rulmenților condițiile unei funcționări normale, prin protejarea acestora împotriva pătrunderii în interior a elementelor nocive (praf, particule dure, apă, substanțe agresive etc.). De asemenea, ele au rolul de a menține lubrifianțul în lagăr.

Sistemele de etanșare a lagărelor cu rulmenți se pot clasifica după următoarele criterii mai importante: construcție, funcționare, tip de lubrifianț etc. Din punct de vedere funcțional și constructiv, sistemele de etanșare sunt: fixe, între elementele fixe ale lagărului (carcasă și capac), mobile, între elementele rotitoare ale lagărului, care pot fi cu contact și fără contact (frecare), speciale, utilizate în condiții deosebite de mediu și solicitări.

Etanșările mobile fără contact sunt destul de răspândite, datorită simplității lor constructive și se utilizează, cu predilecție, pentru turații foarte mari sau temperaturi ridicate, atât pentru unsoare, cât și pentru ulei, având o durabilitate, practic, nelimitată.

În cazul lubrifierii cu unsoare a lagărului, temperatura de funcționare a rulmentului trebuie să fie mai mică cu 20°C decât temperatura de topire a unsoarii utilizate.

Principalele tipuri constructive de etanșări mobile fără contact sunt cu fante, cu labirinturi și combinații ale acestora și sunt prezentate în fig. 7.5 a-c.

Etanșarea cu fante (a) constituie cea mai simplă soluție constructivă de etanșare mobilă fără contact, cu rolul de reținere a unsoarii în carcasa lagărului. Eficacitatea etanșării este condiționată de lungimea fantei (L) și de jocul dintre arbore și alezajul carcasei și se îmbunătățește prin practicarea unuia sau a mai multor canale circulare umplute cu unsoare, pe arbore sau în carcasă (b). În cazul ungerii cu ulei, canalele de pe arbore sunt elicoidale (c), sensul lor fiind același cu sensul de rotație al arborelui.

Experimental s-a constatat că jocul optim se obține în limitele ajustajului A11/h10, abaterile geometrice încadrate în toleranța fundamentală IT6 și rugozitatea suprafețelor fantei $R_a = 12,6 \mu\text{m}$.

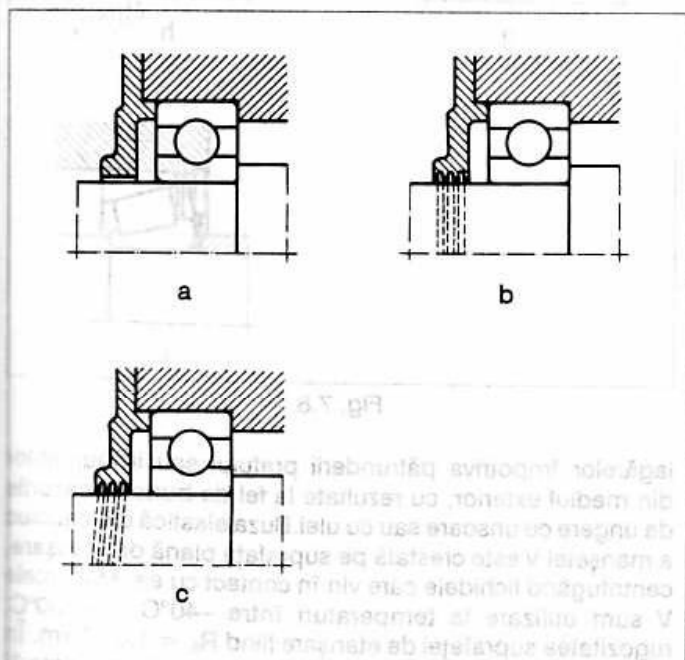

Fig. 7.5

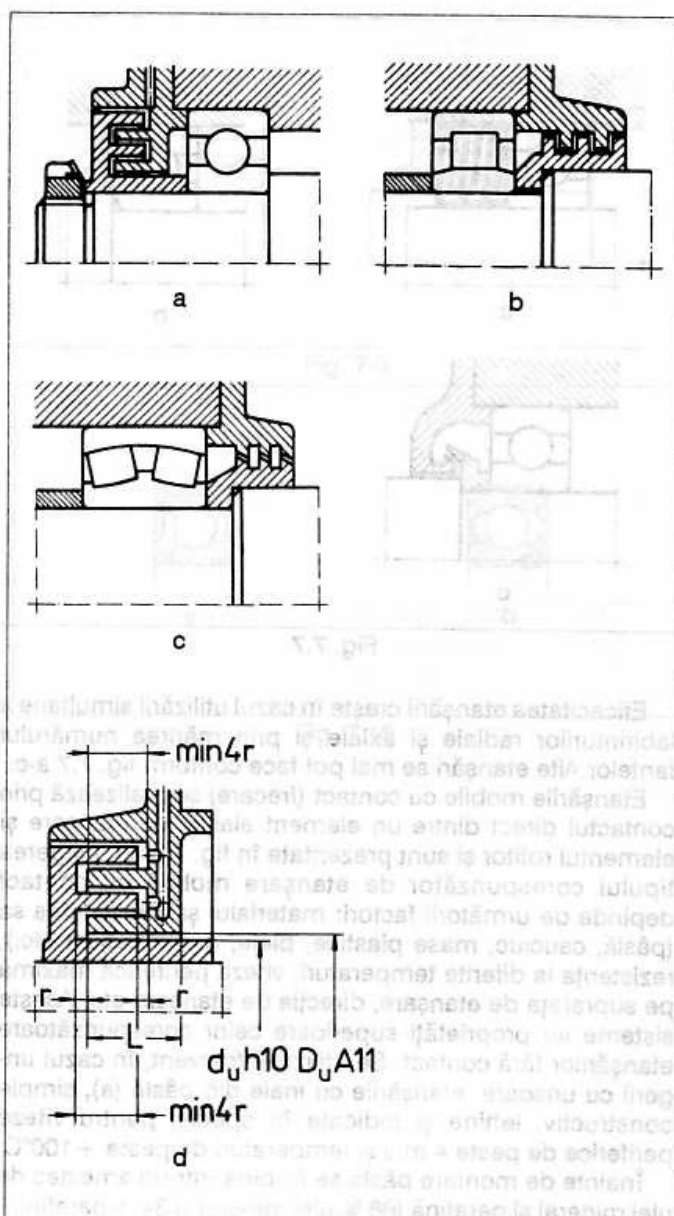

Fig. 7.6

Etanșările cu labirinturi se folosesc pentru viteze periferice mari, în medii cu impurități, și sunt prezentate în fig. 7.6, a-d. Labirinturile sunt spații umplute periodic cu unsoare insolubilă în apă pe bază de Li sau Ca.

Labirinturile pot avea orientare axială (a), radială (b) sau cu trepte oblice (c).

În fig. 7.6 d sunt date detalii pentru construcția unui labirint axial, iar în tabelul 7.8 sunt date valorile jocului axial r și lungimea L .

Valorile pentru cotele r și L

Tabelul 7.8

d	jocul axial	lungimea
peste	până la	L
mm	mm	
50	50	13,5...27
120	120	18...36
	180	22,5...45

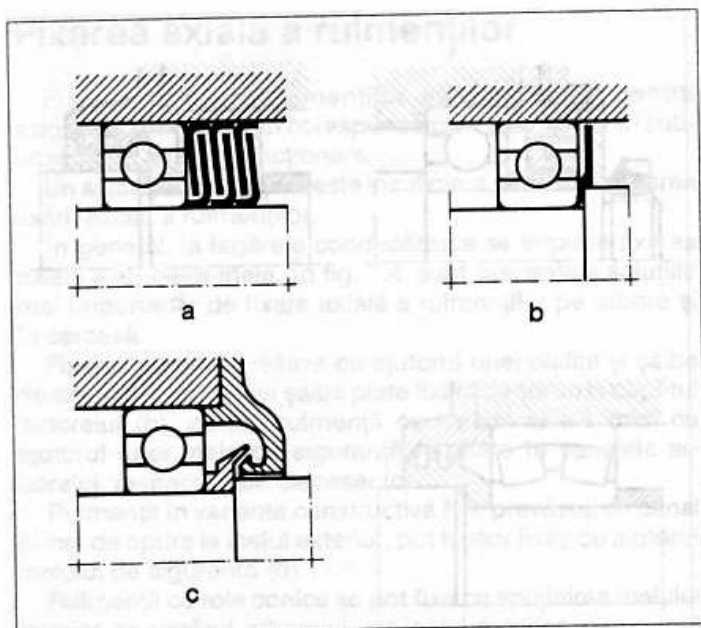

Fig. 7.7

Eficacitatea etanșării crește în cazul utilizării simultane a labirinturilor radiale și axiale și prin mărirea numărului fantelor. Alte etanșări se mai pot face conform fig. 7.7 a-c.

Etanșările mobile cu contact (frecare) se realizează prin contactul direct dintre un element elastic de etanșare și elementul rotitor și sunt prezentate în fig. 7.8 a-i. Alegerea tipului corespunzător de etanșare mobilă cu contact depinde de următorii factori: materialul și elasticitatea sa (pâslă, cauciuc, mase plastice, piele, grafit, azbest etc.), rezistența la diferite temperaturi, viteza periferică maximă pe suprafața de etanșare, direcția de etanșare etc. Aceste sisteme au proprietăți superioare celor corespunzătoare etanșărilor fără contact. Se utilizează frecvent, în cazul ungerii cu unsoare, etanșările cu inele din pâslă (a), simple constructiv, ieftine și indicate în special pentru viteze periferice de peste 4 m/s și temperaturi de peste +100°C.

Înainte de montare pâsla se îmbibă într-un amestec de ulei mineral și parafină (66 % ulei mineral și 34 % parafină), la temperatura de +70...80°C, aproximativ o oră, pentru a-i îmbunătăți proprietățile de etanșare, prin micșorarea frecării. Pentru temperaturi mai ridicate și viteze periferice peste 12 m/s, rugozitatea suprafeței este $R_a = 1,6 \mu\text{m}$, iar spațiul dintre marginile etanșării se vor umple cu unsoare. Se pot utiliza și două inele de pâslă pentru etanșare (b).

Etanșarea cu manșete de rotație asigură o calitate superioară etanșării în cazul lubrifierii cu ulei a lagărelor, pentru viteze periferice de 5 - 10 m/s și temperaturi cuprinse în intervalul -40°C - +20°C, eficacitatea lor depinzând de materialul utilizat și mediul de funcționare.

Manșetele de rotație sunt confecționate din cauciuc sintetic și prezintă o armătură metalică de întărire, în majoritatea cazurilor. Se recomandă rectificarea înclinată a suprafețelor de așezare a etanșării la $R_a = 0,8 \mu\text{m}$ și călire la 45 HRC, pentru viteze periferice peste 8 m/s. Dacă etanșarea are scopul de a împiedica ieșirea lubrifiantului din lagăr, manșeta de rotație se va monta cu marginea spre interior (c) sau dacă trebuie să împiedice pătrunderea impurităților din mediul exterior, spre exterior (d). Se poate utiliza și dubla etanșare cu manșetă de rotație.

Etanșarea cu manșetă V este utilizată pentru protejarea

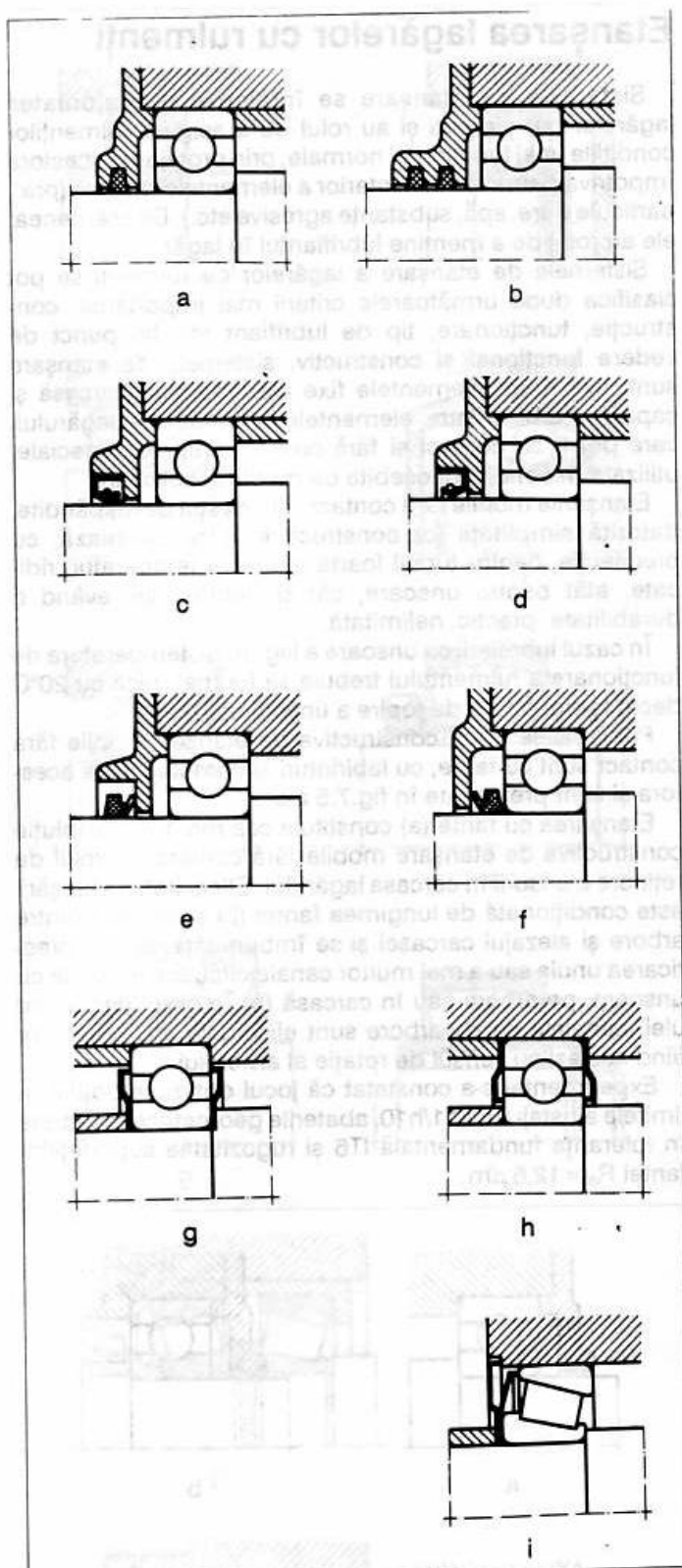

Fig. 7.8

lagărelor împotriva pătrunderii prafului sau impurităților din mediul exterior, cu rezultate la fel de bune în cazurile de ungere cu unsoare sau cu ulei. Buza elastică din cauciuc a manșetei V este crestată pe suprafața plană de etanșare, centrifugând lichidele care vin în contact cu ea. Manșetele V sunt utilizate la temperaturi între -40°C - +100°C, rugozitatea suprafeței de etanșare fiind $R_a = 1,5 - 3 \mu\text{m}$. În general, la viteze periferice până la 15 m/s, manșeta V

funcționează ca o etanșare cu contact (buza manșetei atinge suprafața de etanșare), iar la viteze periferice de peste 15 m/s, buza se desprinde de pe suprafața de etanșare, funcționând ca o etanșare centrifugală. Manșetele V pot fi utilizate și în cazul arborilor supuși mișcărilor excentrice sau unghiulare ($2^\circ \dots 3^\circ$), fiind confecționate din cauciuc nitril de calitate superioară, elastic și ușor de montat. Eficacitatea etanșării constă în faptul că impuritățile și lichidele sunt centrifugate, motiv pentru care manșeta V se aplică în exteriorul carcasei (e), în cazul ungerii cu unsoare, sau în interiorul carcasei (f), în cazul ungerii cu ulei.

Etanșarea cu șaibe elastice, presate, din tablă subțire, este simplă, ieftină și necesită un spațiu redus, în special pentru rulmenții radiali cu bile lubrifiați cu unsoare consistentă. Șaibe se pot fixa pe fața frontală a inelului interior (g) sau exterior (h), realizând un contact elastic cu fața celui alt inel. Pentru rulmenții cu role conice se folosesc, de obicei, două șaibe elastice (i), spațiul dintre ele fiind umplut cu unsoare.

În cazul aplicațiilor uzuale, sunt utilizate tipurile de etanșări descrise mai sus sau combinații ale acestora prezentate în fig. 7.9, unele din ele devenind etanșări standard pentru etanșarea lagărelor cu rulmenți (ex.: labirinturi, inele din păsă, inele V etc.). Astfel, rezultate superioare de etanșare se obțin, dacă se combină etanșarea cu contact, cu inel din păsă (a) sau cu inel V (b), cu etanșarea fără contact, cu labirint radial sau axial.

Pentru condiții deosebite din punct de vedere al solicitărilor și al mediului, se utilizează sisteme de etanșare speciale, corespunzătoare fiecărei situații în parte (ex.: laminoare, cârma navelor maritime, axul principal al mașinii de rectificat etc.).

Rezultate bune în exploatare, cu soluții simple și ieftine, au dat rulmenții etanșați de tipul 2RS (2RSR) (a) sau protejați de tipul 2Z (2ZR) (b), fig. 7.10 a-b.

Acești rulmenți se livrează cu conținutul de unsoare înglobată în interior, necesar pentru toată durata lor de funcționare, nu necesită întreținere specială și se utilizează în construcția lagărelor la care spațiul redus nu permite altă soluție de etanșare sau nu este posibilă o etanșare destul de eficientă.

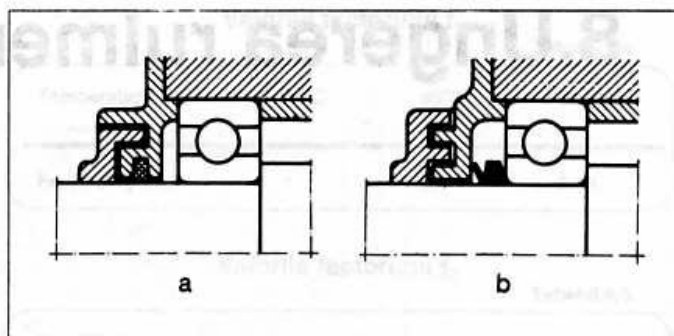

Fig. 7.9

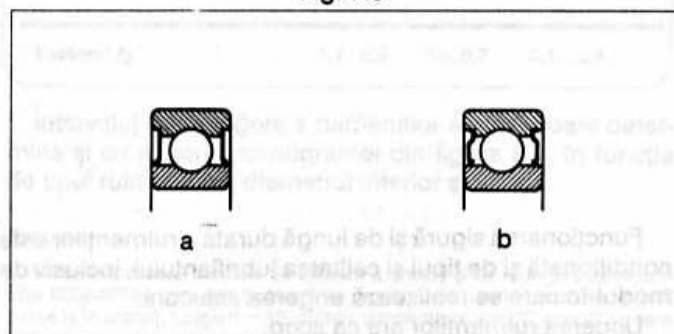

Fig. 7.10